شېئىرلار توپلىمى

بسم الله الرحمن الرحيم

يازغوچىدىن

مسلمان قىرىنداشلىرىم سىزلەرگە مەلۇمكى 20 ئەسر نىڭ يېرىمىدىن باشلاپ 80- يىللارغىچە بولغان 30 يىل جريان كون چقش تورك يورتى (ئويغورلار يورتى) ئوستگە كلگەن هادسەلر بوتون انسانيەت دونياسنى هەيران قالدورودومەن كمنە يازغوچمو يوقارقى چوڭ هادسەلرنىڭ گوۋاچىسى سوپتدە بوران چاپقونلوق ئىغىر كونلەرنى خلقمز بىلەن برگە اوتكوزگەنلكم اوچون موشو هەققتە بىر ئاز قەلەم تەۋرىتىپ بىقشىغە هەۋەس قلدىم شوندا قلا خلقمزنىڭ بوتون دنيا مسلمانلرى ئورتاق ئىتراپ قلغان اولوغ شرف لىك اسلام دىنىغە وە اونىڭ نىزامنامە قانونى بولغان قرآن غە وە اونىڭ ئالغا سورگوچىسى بولغان رەهمەتەن لىلئالەمىن اونۋانلىق پيغمبرىگە بولغان تونوشى نىڭ بىردەك ئىدەمەسلىكىگە ايچنپ يازغان ماقالەلار قوشولوپ موشو توپلامغا كرگوزولدى .

شونىمو ئەيتىپ اوتوش كىرەككى مىنىڭ يازغان ماقالىلىرىم يوز برگەن ئەھۋاللارغا نسبەتەن اولوغ دەريادىن بىر تامچە دور شوندا قلا امليت دين چە تىنگەن يرلرى موكوبدور ئەلوەتتە،

شوندا غدیموقا بىلیستم نیڭ تووەن بولوشغا قاریماى بوتوپلام نى توزوشكە كىرشتىم . یازغان ماقالەم بوتونلەى ئەرزیمەس شىرلاردىن عبارت .

ئوزەمنىڭ ھازىرقى زامان ئويغۇر تىلى گىرامماتىكاسى ۋە ئەدەبىياتى دىن خەۋەرسىز بولغانلىغىم تۈپەيلىدىن يازغان شېئىرلىرىمدا خاتالىق كەمچىلىكلەرسانسىز بولۇشى مۇقەررەر شۇڭا ئۇلار نە ميلى تەجرىبىگە بىخەل بولغانلىغىم خەلق ترموشىنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە سىڭىپ كىرشكە ئىمكانىيەت تاپالمىغانلىغىم ئوچۇن رىيال تورموش دىن چەتنەش دەك چوڭ خاتالىق دىن ساقلىنالماسلىغىم تورغان گەپ.

مەيلى قايسى تەرەپ بدىن بولسۇن يوزبەرگەن خاتالىقلار مېنىڭ ئاجىزلىغىم دورنەگەرىسقەدە رمۇۋاپىق بولغان يەرلىرى بولسا بوغنە لىبە ماگاجان ئاتا قلب نەقىل فاراسەت بىرىب تۈزى رازى بولغان ئىسلام دىينىغە موشەررەپ قىلغان ئولوغ تەڭرىگە منسوب.

دىنداشلىرىم دىن ئومىدىم شۇلكى يازغان ماقالەمنىڭ نەقىلگە ئويغۇن ئەملىيەتكە مۇۋاپىق بولغان يەرلىرىنى كورگەندە بويۇك ئاللاھ تائالاغە شوكرى قىلغاي. خاتالىقلارنى كورگەندە توزۇتوب ئوقوغاي ھەمدە ماگاتە نەقىدى ياردەم قىلغاي.

ئالدى بلەن ئوستازىم نىڭ شېئرلىرىنى كىتاپخانلارگە تونوشتورىمەن

بیربب ئىككى جاھاندا ئاپپىيەت دىنىم ھايا تىم دا
توموغ قەبرى ئازابىدىن ماڭابەرسەڭ پاناھ يارەب

١٩٨١

بوىنگدىن كىن كى اومرومنى ساڭا قىلسام پىدا يارەم
ھەمەتەمرىكنى قىزغىن مەن تامام قىلسام ئادا يارەب

تەسەرروف ئەيلەسەڭ اومروم رىزا ئىنڭ يولىغا خالس
ئامان قىلساڭ خاتالىقدىن خالاس تاپساگادا يارەب

اوتوب كەتتى عزىزاومروم اولوغ دريا دىكى سەلدەك
گناھ ئاستداغەرلىق بولغان كشلر بارمىد ومەندەك
ئلاھا شككى نالەمرە رەحملك بارمىد وسەندەك
اومىد قلدىم گناھىدىن مىنى قلسالث جودا يارەب

نسب ئەيلەب ماڭاتوبە نەسوھ ئاندين جنم الساڭ
تلم قەبىم رو جود منى سنى ئەسلەشكە خاس قلساڭ
گناھدىن ئەيلسەلث خالے ئتائەتكە ھەوەس سالساڭ
قيامتتە مىنى بندەم دىبان قلسالث مندا يارەب

ھەببث موستاپا يولدىن عزيچ تايدورمسالث الله
خىيانت ھم جنايتكە دىلم قايدورمسالث الله

موناجاتلار

منگدەك برنە سربە سندەك دیلیغا بەرسا یارەب
نسب ئەت روزی مساق ئەھدیگە قىلماق واپا یارەب

بو مھنت ئالمیدە مۇمین ئەیلەب ئلتپات قىلدیك
آخر او مرومدە ھوسنی خاتمە ھەم بەریزا یارەب

ھایاتیم ینك تولاسی جورمی اسیان ئیسب بلەن اوتتی
بونگدین کینکی اولوغ ئە مرىگنی قلسام خوب ئاھ ایارەب

تلمنی ھەم دیلمنی پۇت قولومنی بار ھایاتیم نی
ریزا ایگغا چقسم قلسام قوبول قلسالك راسا یارەب

زەزەرلیك ئش زەھەرلیك سوز قلشدین قرند اشقا
منی سەن سا قلسالك تەگریم قولولك مەخسەت تاپا یارەب

ھایاتیم بارلغنم دوستولك موھەبەت یولیدا قربان
قلشقا ھم بریب تەوفق نسب قلسالك ریزا یارەب

قولاق سالماي اولوغ تكرىم سوزىگه هه ممه ل قلماي
قوروغ ده وادا بولغان لارتوبونماس بر قوبناق نانگه
بويولك ئسلام ئوگه تكه ن بسزگه بلمه كه هم ترشمه كىنى
چاقرغان اوستون بولماقتا ايگه ممه ى نه جنه بى خانگه

١٩٨١

كه لگه نمو ؟

(موره ببه)

بودنيا غايمه ك بچمه ك قوساق باقماقتا كه لگه نمو ؟
كيم كه يمه ك خوتون ئالماق بالا باقماقتا كه لگه نمو ؟
ئاداش ئايماق بله ن اويناب قولوبداره سته ده له يله ب
اويون كه يپى ساپانه غمه نا قوا قلماقتا كه لگه نمو ؟

وه ياكه تمه ن چيپپ هر كون تيريلغو برله جان باقماق
وه يا جاگگال وه تاغلارده بوتون اومريده مال باقماق
وه ياكه سپى هونر برله تجارت برله پول تاپماق
كيچه كوندوز ئارام الماى قوساق باقماقتا كه لگه نمو ؟

وه يا ئوزنه پسى چون نه لنى بالاگر دابقاتقماقتا
وه ته نداش دين قيرنداشينك جنيغا اوتنى ياقماقتا

حەھەتنەم گورئازابىغا گىرىپتار قىلمىسالىڭ ئاللاھ
ئامان ۋە ئاپپىيە تىلىك دە جەننەم قىلساڭ جودا يارەب

1981

ئولۇغ تەڭرىم ئىجىلدۇرساڭ دىيلىم باغىدە گۈل نەترە
تىمتىسالىڭ رەھمىيتىڭ دەرياسىدىن قەلبىمگە بىر قەترە
كە چۈرسەڭ چولڭ كىچىك قىلمىشلىرىم قىلماي مىنى رەسۋا
قىيامەت دەشتىدە يا قىساڭ گۇناھىم ئەيلىسەڭ سەترە
ھاياتىم دۇنيادا قىربايىڭ بولسا مەخسەدىم رىزۋان
موھەممەت يولىچون ئومرۇم بارىينى ئەيلىسەڭ نەزرە

1981

ئولۇغ ئاللاھ ئىجىلدۇرساڭ بۇيۇرتۇم باغىدا گۈللەر
ئۇلمىنىڭ قەلبىنى روستلاپ يوروتساڭ بولسا يولتۇزلەر
تۈزەتسەڭ قەلبىمىز ھەركىتىمىزنى بىر ئىيب جورئەت
يوقالسا باغىمىزدىن ئىكى يۈزلۈك قاغا قوزغۇنلەر

باھار بولدى بۇتۈن دۇنيا يۈزىدە ئىلىملىك نەلىگە
تەشنە نىگەن ھەم چۈشەنگەن ھەممەلە ئىشلىگەن جانگە

وه یا ایشان بولوب هوم. هوم خالایق ئالدیدا مورشت
شه رئیه ت یولیدا ماگماى مه قیقى ذیکرى یوق جمجیت
ئه قیده ئه ملى بدئه ت شه رئیه تتکه تامامن زیت
اوزوگنى هم خالایق نى ئه زبقتورماقماكه لگه نمو؟

بولاى مورشید دیسه لك راسدین تله قه سدیگنى الله دین
په قه ت قلماسقا بدئه تنى قه سم قیل بلکى بلا دین
چوقونماپرغائه روا هقا مه ده ت سوربراولوغ شاه دین
قولاق سالماى بوته ۋهدرگه ایزیب كتمه ككه لگه نمو؟

ئباده تكه یاراتتم ده ب خودا اوختوردى ئاشكارا
سوراپمه ن اومتم دین ده ب ته كاسود سورسده بارا
بیلش ئه سته توتوش چولث ئش ئه گرچه بولسا بریارا
سستپ ئلمیكنىدونیاغه قوروق كه تمه ككه لگه نمو؟

خدایا من گناه گار قول دیلمنى باشلغیل یولغا
اولوغ یولدا اودول ماگدورمینى كتكوزمه اوك سولغا
قیامت ده عمل ده پترلرمیئى برگین اولث قولغا
غه زه پ قلماسوراب مه ندین گناه قلماقماكه لگه نمو؟

١٩٨١

اوزەگنیڭ نە پسی چون وشردان گوھەرایماننی ساتماقتا
براونی ئُسترېب اوتقاھایات کورمەککەکە لگە نمو؟

وەیائەل ئاغزیدا مولالابولوب چاپلارگە بارماقتا
قوساق دین اوزگە برغم یوق چلاب شرمەننی قایماقتا
قلمای کتپ تەکُریم سوال سورغاندا مایماقتا
کویوب دوزەختە وای ھەسرت کاواب بولماقتاکە لکە نمو؟

اولوغ دینڭ اوچون خزمت قلش بوزچوگنی تاشلاشقا
الگُگە بولماین رھبر یامان ئادەتکە باشلاشقا
ئلمنی سەللنی قسماق قلیپ یابخوقنی تومەلاشقا
اوگە تمەی ھەق شەریئەتنی بوزوب تاشلاشقاکە لگە نمو؟

وەیاقارلخونوم بولماق قرائەتتە راسایاخشی
دیلگدا یوق آگاھورمت قرائەتموو وەیاناخشی
اوقوب پول ئاش اوچون پاسق نوموسسزلرگە برتە کشی
قیامت کون بولوب رەسوا ئازاپلانماقتاکە لگە نمو؟

یتشکەن یسگی ئەولادغە اوگە تمەی ھەق کالامینی
ساواتسز ئەلگە بلدورمەی کالامولامورادینی
بوتون ناتوغرا قلمشقاقلب سەرمایە باریسنی
بستپ جەننەتنی دەۋزەخکە شەقی بولماقتاکە لگە نمو؟

پەيغەمبەرىم بودۇنيادىن ئوتۇپ كەتكەن
دىن يولىنى بىزگە قويۇپ كەتكەن
دىنىمىزغە بىر تۈزۈمنى تۈزۈپ كەتكەن
ئىشلىمەسەك شۇ يول بىلەن مەسئۇللۇق بار

شۇنىڭ ئۈچۈن ھەمە بىردەك ئىلىم ئوقۇپ
ھەم ئوگۇتۇپ پەرزەنتلەرقۇلىدىن تۇتۇپ
بالا چاقا توققانلارنى ھەم ئويغۇتۇپ
يولغا سالماي يۈرسەڭ مەسئۇللۇق بار

قۇرئانلاردىس مەنىسىنى ئويغۇرتىلىدا
ھەرسالە تەرمۇتنا ھەم ئاي يىلدا
ترجمە لاب سۆزلەپ بەرىپ كۆتۈپ دىلدا
خلقىمىزگە ئوختۇرمساق مەسئۇللۇق بار

ئولادلارنى تربىيلىمەي ھەم ئوقۇتماي
دىنى ئىسلام يوللىرىنى ھېچ تونۇتماي
ئىلىم بىلەن دىللىرىنى خوب يۇرۇتماي
بولۇشىغا قويۇۋەتسەك مەسئۇللۇق بار

ئۇلىمالەرھەم ئەجدادلار بوگونگىچە
دىنى بىزگە يەتكۈزدىلەر تا ئولگىچە

مسئوللوق بار

رەسولوللاھ بىزگە ئايتتى ھەدىسدا
ئەھلى ئەئۋلاتتەرسبيلە شدە مسئوللوق بار
چار واچيلار، ماللىرىغا ديققت قلماي
چىگرا ئىچرە كسريب قالسا مسئوللوق بار

شوڭا اوخشاش مسلمانلار ئەولادىنى
توغرا يولغا يتەكلەشتە مسئوللوق بار

ھەر بر انسان تونوب ئسلام يىنڭ ھولىنى
چين قلبگە اورناش توروب دين يولىنى
وزيگە ئاتلاندوروب پوت قولىنى
ايشلمسە ھەق ئالديدا مسئوللوق بار

من مسلمان دەب ئاغزيدا لاپىنى اوروب
كورونوشتە مسلمان چە اوزجاپدونوب
دينى اوچون قايغوروشنى تاشلاب قويوب
بىخودلارچە كون كوروشتە مسئوللوق بار

ئەی بورادەر بىخوت بولماڭ مەغرور بولماڭ
ئىلىم بىلمەك ئىشلەمەكدىن مەھروم قالماڭ
تىز باسارلار ريتشتورو شتى قالماڭ
كوچ چىقارماي اولوب كەتسەڭ مسئوللوق بار

ايمانىمىز نە تبصمىزنى سقاتەدو
غافل كىشى مەقتستمەی جەم ياتەدو
وژدان سىزلار ئالتە پولغادىن ساتەدو
وژدان سىزلىق قىلماڭ ئەسلا مسئوللوق

ئىتقادەم ايمانىمىز راست بولمسا
ئىبادەتلەر خدااوچون خاس بولمسا
بىدئەتلەردىن ئەخلەتلەردىن ساب بولمسا
مەقبول بولماس ئاضرەتتە مسئوللوق بار

قوروق قولسەن ايشانگدىن قولداش كلمەس
چولگ ئازاپتىن قوتقازغىلى يولداش كلمەس
باش ئاغرسا ئەرواھلەدىن مەدەت كلمەس
برخداغە ايسلمساڭ مسئوللوق بار

ئاللا سىنى ھايوان قلماي نادەم قىلدى
ايمان اسلام ئەقىل وژدان ئىنئام قىلدى

خيانه تچى بزنه ولاد لارقلدوق كچه
بوكيچه نى يوروتمساق مسئوللوق بار

كوب لريمز اشان خلقه قولين توتتوق
ئازغون جاهل آدم لردين بخت كوتتوق
قودئان هه دس كورسه تكه ننى بزاونوتتوق
بدئه ت يولدين يانماى اولسه ك مسئوللوق بار

دونيا اوچون هايا تمز قربان قلدوق
كه تمه ن چيپ كوب چوللرنى بستان قلدوق
دين اسلام فايدسينى وه يران قلدوق
قه لبمزنى توزه تمسه ك مسئوللوق بار

قرآن اوقوب جوزئياتدين ساواديم بار
ئه رته ئاخشام ذيكرى ايستم ساوابم بار
قولدا غيلى ايشانم بار سولتانم بار
ده ب تونوماق مه غرورلوقدور مسئوللوق بار

قورئان هه دس مه نسنى اوبدان سلمه ك
هه م ئشلمه ك هه م قوغديماق جاننى تكمك
په رزى ئه ين دورهه مسزگه دين اوگه نمه لك
خاتون پرزه ن بلمه ى قالسا مسئوللوق بار

وارسلری

ئولماله رهه زرتی په یغه مبربم وارسلری
دینی اسلام یولسنی یتکوزوشتور ئشلری

دینی قانون بویوبچه ایشلمه ی بخود لبولوش
یاریمایدوهم خیانت علهسگه قیلمشلری

من بولای پیغمبریم گه ئز باسار دیگه نکشی
چیلشور دین ایشلریگه یازله ری هم قسشلری

ته وریمه س به لکی ئگلمه س دین اوچون کلسه اولوم
اوگوتوش هم ئشلتش هم یتکوزوشد ور ایشلری

اوگته رقوتا هه د س ینك روهینی مه زمونی
ضزمه ت ئشله ر دین اوچون پوت قوللری هم چشلری

کاتتاغه یره تلك اراده قولیدا اوتکورقه له م
یاندور الماس قارشی نیك چاپقونلری هم ایشتلری

ئبادتكە ياراتتم دەب ئلان قلدی
پول مالغا لايوگرمەسگين مە سئوللوق بار

هونە رتەخينك هالال كەسپلار اوگوتوب
دوئا گويلوق تەمە خورلوقنى توگوتوب
قورتان هەدس مەپهومنى دلغا اورنوتوب
ئالى نشان كورسەتمەسەك مسئوللوق بار

١٩٥١

ای ئسل اویغو رئسلی قالدیڭ سلىم دىن ئا یریلیب
خار بولوش باستی سنی وای کیمگه دەی دەردمنی مەن

د ینني بلمە ی پە نني بلمەی بولدی ئە ولادیم خاراب
قایسی یول برلە توزوە ی بوقە بهـ پە یلمنی مە ن

كىمگه دەى دەرد ىمنى مەن

بواولوغ ده ستورى اسلام هه ق كالامى ئه ره بى
ئۇلماله رتوگيسه قايدين تاپاى دينمنى مه ن

ئلمى ته بسرهه م هه د لسى بلمسه م قالسام قارا
قايسى يول بىرلسه توموغدين قوتقوزاى جانم نى مه ن

ئه ره پ تلى بلمسه اويغور ئلم په رزه نـد لىرى
يولنى بىلمه ى ئازغوسدور كيمگه ده ى ئه رزىم نى من

من اولوب كتسه م بيلمسز قالسا خلتون باللريم
قالسازولمه تته اولاردوزخ ديدم جايم نى من

چونكى خاتون باللريم غه مه نجاوابكارته كلا كون
نه قىلاى زه ققوم قلب به رسه خوداۤ ئاستمى مه ن

مىللتم نىڭ ياشلرى قالسا ساواتسز قاب قارا
سمه ده ب به رگوم جواب اوگوتوش قه رزيم گه مه ن

هەمنەپەس

تورمیدا یا تماق بوگون بزلەرگە. بر مراس ئەمەس
اول یارانقان تکژمیز بزنی غنه یا تسون دیمەس
برکونی قوزغالسا مللت هەمە بردك اویغونوب
بوۋە تەن خاتن لسرنغه بوزنمیین بولغای قەپەس

مسكلنغانلاریا تتی ناهەق تورمیدا مه عبوس بولوب
دینوە تەن مللت اوچون دیللری غەمگە تولوب
اول اوزی تەخنگه چقسپ ناهەق زولوم قلغانلچو؟
خەلقارا دائیپسنور وجدانی یوق اوکوڭلی پەس

ئنقلاپقارشی دەپ تۆهمەت یپینی تنزاولاپ
کوبلگەن ئاخون زیالىلارنی هەم ناهەق سولاپ
باشلرنغامق قیقسپ برنه چچکه اوراکولاب
بگونا خەلقنی کوب اولتوردی جاللات کوڭلی پەس

ئەیقەلەم بارغین بولار قلمشنی برببر ئال هساب
چونکی ناهەق هەممەمزگە پیلله ربوپی سالدی ئازاب
قورقوتوب برقسمنی بر قسمنی ئالداب سلاپ
برسی بوری برسی تولکی قاغاقوزغون هم نە فەس

مۇناجات

مېھرىبانىم سەن ئىلاھىم بىغلىدى باشتۇڭ قولۇڭ
تەۋبە قىلدىم قايتىدىن تاشلاغانىم غە يولۇڭ

قارا قلبىمنى ئاقارتساڭ سوپ سوزۇك ئىمان بىلەن
ھەق ئوچۇن سايرايدىغان بولسام گۈلۈستان بۇلبۇلۇڭ

بارلىغىمنى ئەيلسەڭ ئوز يولوڭغا تەسەددۇق
قورالى بوپ ھامان مەيداندا چاپسا دۇلدۇلۇڭ

ئىككى ئالەمدە ماڭا رەھبەر قىلىپ قۇرئان كەرىم
دىينى ئىسلام باغىدە قىلساڭ مىنى ئەتىر گۈلۈڭ

كىرمەسەن ھەرقل چىغىر يول ئەھلى بىدئەتكە يېنگە
ئىختىلاپ قىلما بولونمە بويسۇنۇپ ھەق ئەيىنگە
ھەممە بىردەك قول تۇتۇشۇپ ئالغا باس باغ سەيلىگە
جەننەتۇلمەئۋا باغى ھەققە ئويۇشقانلارغە تاق

خارجى ئىچكى ياۋوزلار پارچىلار ھەممە كىشىنى
خانەۋەيران قىلغىلى قەستئەيلە شورھەممە كىشىنى
ئۈشلتۈر بوخونمەتكە ئىلمىسىز گالۋا كىشىسىنى
سوئى قەستلەر قىلسىمۇ قەسدىگەيەتمەسلىر براق

لېك بوئالىم سەۋەب نىينگ ئالىمدور بىلسىڭىز
ئىشلىگەن چىشلەر يوگورغان يەتكوسىدور بىلسىڭىز
قىلمىغان سەيى كورەش بارماقنى چاينار بىلسىڭىز
ماڭىمىغان ھورون لىغا يىقىندا تورغان تاغ يىراق

چىن موسۇلمان مۇئمىنىن ئولساق بىزگە قورئاندور ئاساس
مۇمستاپا سىنىك تويرىغى قورئانغا سىزا ھەتۇر خالاس
سىكرى ئەسھاب موجىبەتھەدلە رقىلدى قورئادە غاقىياس
تورت ئاساس دوربوئاساس بىزلارگە مېنگ ۋاتىلىق چىراق

تەڭرىمىز بىردىشمىز بىر بىر پىيغەمبەر ئوممىتى
ئاتامىز بىر نەسلىمىز بىر دوشمىنى ئىسلام مىللىتى

نورچراق

ئەي موسولمان باللىرى بولساڭ نە بولغاي اتتپاق
اتتپاق نمەلرنى قىلدى كوز ايجب ئالمگە باق
همّه بردك بويسونوب قانونى قورئانغا راسا
كم كى ئەيتسا هەقنى راسدين چين يورەكدين سال قولاق

قلما تارمەسلە كچلك تە قلمەچلك هەقيولنى تاب
كبرليك بولما توزوك بول ئەيليگل قەبسگى ساب

مەن پالان دەب قلما پنەش توپراق اوغلى اورمالاب
هەقنى سوزلە هەقنى ئشت هەقنى قلغن نورچراق

هەق دىگەن كيم؟ هەقنى ايستقان كيم؟ ايكەننى سەن چوشنەن
هەق ئۆزى ئاللا رەسول اولار سوزيگە سەن ايشەن
ئولما سالحە موجاهدلەر مويە تكەنى قان بيلەن
دين اوچون قلغان كورەش اوستازلاردين ئال ساۋاق

هەق دىگەن انسانلەدىن فكرى هەم ئجاد ئەمەس
اويارتقان تڭرى نينگ تەلمد د اوزگە ئەمەس
بەخت ئزدەپ اوزخياليڭ برلە قلما كوب هەۋەس
خاترتگنى جەمئى قيل ايسلام يولدور چوڭ ياراق

ھەق ھەققەتسىزلىگەن ھەم ايشالمىگەن ئەجداد لار
تەربيە ئەيلەب يېتشتورگەن بويولك ئەۋلاد لار
سوزلىگەن يازغان تارالتقان ھەقنى ئۇل بونياد لار
اورسامو ياچاقسمو ياسالسا دوشمەنلەر قاماق

سەككزجەننەتنە دە بزگە توزمسەك ئەپئالمز
ھەقگە قارشى بولسا بارچە سوزلگەننە قرالىمز
شەخسيەتچى ھەم چرىك تورسا بوتون ئەخلاقمىز
بوكبى نيت وە ھەركەتكە سائادەت بەك ناراق

باللريم بوردەك ينيگلا بوزە ھە رئادەتلىدين
شۇرك ريا كبرى ھەوەس بدئەت چرك ئاپەتليدين
ئەجنەبيلە رتەرىغان ھەرخل يامان مەنيەت ليدين
اوگونوگلا تريشگلا بريشگلا تا ئاداق

اى موھاجرسەن ئەگر يورتوگنى ھيچ فكرى ئەتمەسەك
باللريگغە نوزتىلگنى كاملا اورگە تمسەك
مللتنگ نيگ تاريخى اوتموشلرىنى بلدوروب
بارلقيگنى ساقلاماقتا زاغە يرەت ئەتمەسەك

دوشمنيگنى خوش قلورسەن دوستلرگغە مكين بولور
كون ساناپ سەن ئازقالورسەن اورىنى دوشمەن ئالور

هەممە مزسلڭ قەسدى تاپماق هەق ريزاسى خسلتى
بولونوش يولسز ايكەن دشمەن اوچون چاقماتا واق

ئشپاق ننڭ توتقوسى بلمەك چوشەنمەك راستى نى
فكريدن هەيدەپ چقارماق شرك خوراپات بەستى نى
تازاموسنەلكم توتوش دينى هەقىقەت دەستى نى
موتەئەسسپ بولما هرگز اونتوما ئاچچق ساۋاق

خانە وەيرانلق قەيەردين كەلدى اويلاپ باقسڭز
خاروزارلق لرشمشقا كەلدى بزگە سورسڭز
بلمىگەن برلە شميگەن بوسيو نمغاندن اوقسڭز
ئۇبليساق سزدە تورارئەركين هايات بكمونا راق

ئۇلما قارى وە وائز مورشيد وە سالىح لرىم
خزمتى دور باغىم بردەلك سيلش كوچەت جريم
تاشليدى بو خزمتى نى ئالسم وە قارى پريم
بەلكى كو بلەر خزمتى نە بسى اوچون چەكمەلك پراق

قسمەنى دين نى بسرسب دنيانى ئالدى قوليغا
بەزىسى بدئەتكە هامى تنغ چاپاردين هوليغا
بر بولوك لرئەلنى باشلار اووەل ئازازول يوليغا
بەبكرئازدور بەكمو ئاز ئالغان موهەممە دين ساۋاق

مەككگە كەلش جاھان ئەتراپيدين ھەرخيل كشى
اوزتلدا سوزلوشور باشقا بلەن يوقدور ئشى
اوستدە مللى كيىم اوز اورپدە ھەربر كشى
سەن نمشقا ئارقلورسەن ھەيئيتڭ اوزگەرتمەسلڭ

ئاوۇماق لازيم مو بزگە ياكى ئازقالماقمو دور
برلشپ تورماقمو بزگە ياكى تارقالماقمو دور
يوق بولوپ كەتمەكمو بزگە ياكى بارتورماقمودور
ئارتەمە سموئەھلى اولادغە تليڭ اوزگەرتمەسلڭ

قايسى مللەت بارلغى تل ئورپە ئادەت سز بولور
تورك موسەن ياباشقمو؟ تل سز بزيق سزكم بلور
بارچە مللەت اوزتلنى اوزيگە شەرەف بلور
نمە زورلوق بارتلڭنى باشقغە اوزگەرتمەسلڭ

ئەھلى اسلام تللرنى اوگونوش كوب ياخشلق
ئەرەپ تلنى لوگونوشمو بوھاياتقا فايديلق
ليك تل ئملا بلەن بولماسمو مللى باشقالق
يوقولورمو ئوز تلڭ ئاناتلڭ تەرك ئەتمەسلڭ

ئەھلى ھمەت ھيچ قاچان مللەت وەتەننى تاشلاماس
نسلنى اوزينى اونوتماق يوليغە ھەم باشلماس

ئاخىرى دۈشمەن يۇتماقنى ھەردەم قەستە قىلۇر
مىللىتىڭنىڭ يىلتىزىنى تىل بىلەن كۆكلەتمىسەڭ

ئەرەبىستاندا تۇغۇلغان بالىلار بولسا ئەرەب
تۈركىيەدە تۈرك بولۇپ ئۇيغۇر يوقالسا ھەر تەرەپ
يۇرتتىكىلەر چىلىشىپ كەتمەككە ماڭسا يولنى دەپ
يوقولۇرمىزمۇ؟ جاھاندىن قىلىپ ھوش سەرىپ ئەتمەسەڭ

قايسى مىللەت بىزگە بىمەيدانىنى تەرك ئەتكەن ئىكەن
يۇرتىنى دۈشمەنگە تاشلاپ جانىنى باققان ئىكەن
پۇل بىلەن راھەتنى ئويلاش بىلەن كەتكەن ئىكەن
رەھىم قىلغايمۇ خۇدا غەپلەتنى سەن تەرك ئەتمەسەڭ

يۇرتتا قالغان مىللىتىڭ ياش ئورنىغا قان يىغلىسا
دۈشمىنىڭ بىزنى يۇتۇشتىن زورلۇمدىن قول يىغمىسا
ھەر زامان دىنى ئاساس مىللى شىئارنى قويمىسا
تاشقىرىدا ئۈستىدىن داۋا شىكايەت ئەتمەسەڭ

تويلىغان پۇل ماللىرىڭنىڭ كۆملەرگە خىزمەت قىلغۇسى
ئاخىرەتتە خۇدانىڭ ئالدىدا نەچۈك ئەسقاتقۇسى
سىلىم ئوچۇن دىنىڭ ئۈچۈن سەرپ ئەتمەسەڭ نېمە فايدىسى
ئەھلى ئەۋلادىڭغە دىن مىللەت سۆيۈش ئۆگەتمەسەڭ

لكين اورتاميزغاساتقين خائن وجاسوس كريب
ئنقلاب رهبر لىرى بربربلربدين ئايرىلب
پارچلاندى شوم زه هه رد وشمه ننى خالس دوست بليب
كه تتى قولدين شان شه ره ف بايراقلرى زيلله ت بله ن

برقتم بيپ مك بولوب برله شسه اوزگه يموكشى
برلشده ها سل ئولغاى مللتم نيك هرايشى
ئتفاقلق موشتى برله ئاقد ود وشمه ن يشى
تارقلپ كه مه يلى بزراهه تنلا قوشلاش بله ن

يغلب پات پات وه ته ن عالم لرى هه م بايلرى
سوديگه رئه هلى هونه رايلغارلرى كادايلرى
زيكرى ئه يله ب ئول وه ته ن نيك باغلرى هم سايلرى
هوزامان خزمت قلايلى مومكين ئولغان په يت بله ن

يورتدا قالغان ئوئه سرئه ل كوب اومد باغلار ساڭا
بزاوچون يغلايدوده ب ره همه ت دوئا ئيتار رساڭا
تاشقريدا خزمت ايشلرده ب گومان ئه يله رساڭا
قالمسون مللت اومدى ئه لك برابرخه س بله ن

گرچه ممكن بولمسا ملتق بله ن خزمت قلش
سوز بله ن قه له م بله ن خزمت قلشقاسه ن چبلش

دوشمینی خوش قلیپ دوستلارکو زینی یاشلماس
سەئی قل ھەدرجایدا بولسالڭ مللیتڭ دین کەچمسەلڭ

قزاوغول فرزند بلیریڭ بولسون موکەممەل بلگەلیک
دین وە تل تاریخ سیاسەتا وگونوپ تورسون تریك
ھەمئشپ رسیم برور برکون ساڭا ئازادە لیك
ئوزامان ئەلگە چراغ بولغای بونسلیڭ ھەدسەلڭ

مللتیڭ موھتاج بلملیك ھەم کرەکلك اوغلی غە
اھلی ھمت خادیمی مللت ھدایت اھلگە
قالمدی یورتدا علم یورتوڭ قەپەزلم ئەھلیگە
ئلم لیك ئەولادیتشتورگنلەگە رقوتولای دیسەلڭ

(2)

برکونی رەھم ساڭا جوھد ئە یلسەلڭ ھممەت بلەن
یاشماق دونیادا ھورمەم موستەقل ئزەت بلەن
سلملکەرلر ایشلسە صام مام کسی قلم توتوب
بایلریڭ قلساپدا مالینی خاس نیت بلەن

اول خدا قلغاچ ندا میگلارچە جان بولغاچ پیدا
نەچچەھەردە بولدولڭ ئازاد یوزولڭ ئاقمەق ئالدیدا
ئەلڭ اولوغ استەلڭ اوچون قلغاچمامە رتلە جان پیدا
موبستەقل بایراق کوتەردولڭ مسلەلی سزجوریەت بلەن

نەسھەتلار

سزئلە سلیمە خسە تکە یتە لمە یسەن اوگەن اوغلوم
سە وە بسز ھیچ ھمە قیقە تنی بلە لمە یسەن چوشەن اوغلوم
کیچک لیك دە ڤوری انسان نیڭ توسان تولپارغا اوخشایدو
اونی اوزمە یلملە قویما سیلب ئالغین یوگەن اوغلوم
منوت پورسەت بکار اوتسە ئونك ئسراپی باربلگین
سوروشتورسەڭ دە لیل پاکت بوھە قتە ملڭ تومەن اوغلوم
قەنائە تنی یراق تاشلا تو شیچان بول سە ھەر ئاخشام
ترشمەکنی دیدی قورئان بو پاکت غە یولەن اوغلوم
جاھاندا ھەمە انسانلارما کار اوز ئارمنی بویلاب
قلپ ئارمان قەرم سالغین ئلم یولغا ئوگەن اوغلوم
بوتون دنیانی کە زسەڭمو ئلم دین یاخشی خسلەت یوق
بو خسلەتنی تیپپ ئالغین ھەوەسکارلق بلەن اوغلوم
اوگەنمەکنی داوام لارشتور کوڭول بولمە ئناوەتکە
تەکەببوردین یرق قاچقن اوزەڭنی توت توۋەن اوغلوم
قلپ خزمت مولانناھایا تڭدین نشان قالدور
کتەرسەن آخری گورغا کیپ ئاپپاق کپەن اوغلوم

دیمسگىن سەن جىم یىتىپلا ئۈزمە پىش ئاغزىمغا چىوش
ریمسزنىڭ زخمسى كەلگەي بولیوك ھەركەت بىلەن

نا اومىد بولماق موسولمانبەندیگە لایىق ئەمەس
اشلمیگەن چىشلىمە سلىك سوننە توللاھ دوربەس
تىریغىن ئۆریغىن ئوزەڭ ھچكىم سىنگچون ایشلمەس
بەكمو موستەھكەم ئىشەن اللە غە چوڭ ھممت بىلەن

یورتدىكى یۇرتدا شلىرسىڭ سىڭ ئاغزىبەز قولداكىشەن
ئىقتدارى یوق بىرئىشقاغە بىرىتى بولغان بىلەن
برقە در ئەركىن لىكیڭ باردورمسافر گرچە سەن
نا ئۆمىد بولماى تىرشكىن ھممە توغەیرەت بىلەن

برىدور اللە اولوغ بەجرى ساڭا قىلسالڭ ئەمەل
خواھى چقسون برنتجە خواھى یە تسون برخەلەل
خزمتىڭ ھەم نىتڭ بكارغاكە تمەس باغلابەل
شمسگە یە تسە كوچوڭ قىلغىن ئاداجۇرئەت بىلەن

قایسى نىئمەت بەرسە ئۆزنى سورغوسى رەببىڭ ئىلىم
دیدى قورئاندا اللە توسئەلۇننە ئەنىنە ئىیم
بای غاپول مال نىڭ سوراغى مولا نىڭ قەرزى ئىلم
سوزلە یازغىن تەیلەدە واقولدىكى پورسەت بىلەن

3

چمك توروب ماگغىن داوام دين قوغديماق مه خسه ت بله ن
هه ق ره سول نىڭ ئاغزىدين قالغان بويوك سوننه ت بله ن
بۆلنه بى نىڭ قىلغنى بىزلار اوچون قانون توزوم
ساختلىق قىلماى ئه به ت اوتكه زاومور خزمت بله ن
باش ايگىپ بوى سون داوام ئايه ت هه دس په رماسىغا
بويرساهه ق ئه مرينى قىلغىن قوبول هورمه ت بله ن
ئاتىغىن جانىڭ مىلىڭ قوغداب رسول نىڭ يولىنى
كه لسىمو موشكول سناق يه ڭگىن اونى غه يره ت بله ن
اوت بله ن اوخشار سوغاسغماس هامان برجه م بولوب
قورمىغاى برسه هىنده اسلام يولى بد ئه ت بله ن
گه رچا پاكه لسه اولوغ هادى رسول نىڭ يولىدا
اولگه قىل ئه سهاب كرام تورته ۆرىيمه ى ههمت بله ن
قىل كوره ش هه رجايدا سه ن كورگه ن هامان بدئه تچىنى
ده ككه به رئايه ت هه دس دين اولچىمى هه جه ت بله ن
كورسه ن چه كلىك اومور بلگىن هايات نىڭ قه ررينى
ياشىغىن هه ق يول اوچون اوتسه گمۆسه ن كولپه ت بله ن
سوننه تى موختارىنى ساقلاد اوام برلوپست بولوپ
قىلسىغىن بدئه تچىگه كورسه ڭ سالا سَزه ت بله ن

2

ئالمغاى ايمان قارارقه لسبگده وه هده ت بولمسا
ئاتماس موسلم سينى اسلامغا ضزمه ت بولميسا
ئه لڭ اولوغ نئمه ت ايكه ن هه ق نيك ريزاسى به ند سگه
ته ڭريمز بولماس رنزاته وهدگه رنغبه ت بولمسا
تلسه لڭ روهدين مه ده ت يوكله پ ئالارسه ن كوب گنا
به رمسگه ى ته ڭريم نجات خالس ئسباده ت بولمسا
كه چوروم قلماس اولوغ ته ڭريم شركنى تائه به ت
كه چوره رگر خاهلسا برلككه توهمه ت بولمسا
مه ضستڭ نولسون سنيڭ ته وهدكو چايتش زامان
قلَ نوره ش هيچ نوختماى كم ده هه قهقه ت بولمسا
كوتمگن فايدا زىيان واجب تائالاغه يريدن
بولغوسى هالسڭ خاراب ايمان كافالـه ت بولمسا
پول مليڭ هه م شوهرسڭ برتين بولورمه هشه ركونى
نه سه بڭ هه م ئه رزىمه س ته ڭريم گه تائه ت بولمسا

قلىپ تە نقت اوزەڭنى ھەم توزەشكە قىل داۋالاشنى
قاچان ھەق سوز چىقىپ قالسا ئاڭا ۋە تسىز كىشلەردين
اونى قوللاب قوۋۋە تلەپ بەر سوروش تورمەي سالاپەتنى
خاتا سوزنى قلىپ ئەلگە زەھەر چاچسا بويوك اَرباب
سوكوت قلماي كورەش ئاچقىن ايلىپ باشقا مالامەتنى
ھەمە ايشنى اوگەنگەن سەن اولوغ دەۋرى سائادەتنى
چرىك خلاقنى تز تاشلايدوب ئالماز الالەتنى
اولوغ تەڭرىم ئاتا قلساڭ موسولمانغا ئەدەب ئەخلاق
نسب قلساڭ برسپ تەوسق ھەمە ايشتا ئادالەتنى
قلارسەن دىن بومەرا اوغلى اوغول قىزغە ئەقل شەد رالك
كىچە كوندوز چكور پىغان تىلەك ئەيلەپ ئىجابەتنى

شەرىگە بول قوشقىلى ھېچ بىر كىشى نىڭ ھەققى يوق
قوشساكىم دىن مېرىگە ھەرئىشنى توس جۈرئەت بىلەن
بەندە نىڭ قىلغان ئىشى توپ ئوخشىماس بىر بىرسىگە
ھەرئەمەل بولغاي قوبۇل چە زەمەن ئىككى خىسلەت بىلەن
بىر سەدىر خالىس قىلىش ھەر ئەمرىنى تەكرىم ئوچۈن
بىر سەدىر سالماق قەدەم شارىئ سوزى روخسەت بىلەن

(4)

قەلب غەيرەت تولو قىلاپ ئالئە دەبىئە خالاق كامالەتنى
تاپار سەن دىن ئوچۈن شويندە ئەجەپ ياخشى كاپالەتنى
ئەقىل بىرلە ئەدەپ ئەخلاق موقەددەس بىر بولۇك نىئمەت
بونىئمەت دىن قورۇق قالساڭ دېگىن تاپتىم پالاكەتنى
يىگىت بولساڭ ئەدەبلىك بول بونىڭ ئەكسى جىنايەت دور
ئەدەپسىزلىك توپە يىلدىن تاپار ياشلار ھالاكەتنى
ئوگەنگىن سەن ئەدەب ھەلىدە ئېگەن ئاقىل كىشىلاردىن
قىلىپ ئولگە ئومەر پاروق يولىپ تورغوز ئادالەتنى
يىراق تاشلاتقە بورنى موسولمانغا مولايىم بول
كەچۈرگىن سەن ۋەتەنداشنى قىلىپ قوربان ئاداوەتنى
موسولمانغا بويۇك خىسلەت نىمە؟ ئويلاپ كوروپ باققىن
بىلىپ قويغىن سوروش لازىم ۋوجۇدىڭدىن جاھالەتنى
قوبۇل قىلغىن نەسىھەتنى ئونى ئەسلا يامان كورمە

غیریله رنینگ ئالدیدا بارغانسری بولدوق مازاق
چونکی بزتوقفاں دیمەی قورغاچ دوام قلتاق توزاق

دیندا بر مللەتدە بر بولسا قموگە رچە قوش گمرەلك
یوقوتوپ ویجدان ناموس دوستلارنی بزقیلدوق بوزەلك

هەرکشی هەرلە بلەن تاریخقا برسالسا نەزەر
بلنپ اوز قلمشی هەسرەت بلەن قلغای هەزەر

دوستلو روم تەکلب قلای هەق ئەدلگە هورمەت بلەن
چولك کیچیک ئەرهم ئایال ئالغای قەدەم جورئەت بلەن

ئويغۇر مۇسۇلمانلىرى

موقەددىمە

باشلىدىم يازماققا مەن بىر نەزىمە سۈرمانى
مەقسىدىم ئىزھار قىلىش ئۇيغۇرخەلق ئەھۋالىنى

ھەسسىلەپ كەلگەچ دەۋام ھەر خىل يوسۇندا دەردىلەم
تا قىيىم توشقاچ ئاخىر الدىم قولۇمغا بىر قەلەم

كەلمىگەچ ئۆزى ھىلىگە نادان خەلق دىن ھېچ ۋاپا
ئوز ئوزىگە توختىماي ھەر يول بىلەن سالغاچ جاپا

ھەممىنىش ھەققىدە دىلدىن كەتكەن بولۇپ مىڭ گەزىراق
ئاھە ئورۇپ پەرياد بىلەن شاموسى ھەرچە كۆستىم پىراق

كوپ قىيىمتە نېسىھە بىرىپ قىلدىم نەسھەت ھەم خىتاپ
تەكلىدىم سوھبەت لشب تەكرىم سوزى قورئان كىتاب

بونى ھەم ياقتۇرمىدى بىرخىل يوسۇندا توردى ھال
پاش قىلىشدىن باشقا ھېچ تاپالمىدىم زادى ئامال

باشليسا دين دوشميني شه يتان له ئين شرك يوليغا
بوب ئه سرنورغون كشي ئايلاندى ئبلس قوليغا

هه ريلي كوكله م بارهارهه دم توقچيلق كوز فصليده
ئاجريتپ آلتون واقت ماگدى تاواف نيك قه ستده

ته گريمز به رسه خه وه ربار كسم ذو ئاقلسا جاواب
برلسكم گه ئسته نگه ن بولمايدوده ب اوتتا كاواب

آگليماى ته گريم سوزى سالدوق قه ده منى باشقچه
آشنا بولدوق شركه قريلاردين باشقچه

تلمه ى هه ق دين نجات كوتتوك سائاده ت بنده دين
اوزيمز بولماقچمومه هشه ركوني شه رمه نده دين

سوتيله ب برقه بريدين فايدا ز يياسني بوسدين
هوجهتي اسلام ديسه قلماته مه هيچ قايسدين

سوريغاچ روهدين اوغول كوپله ب بچاقني سانجدوق
به نده دين ها جه ت سوراب ۋه هذا نيه تني يه نجدوق

به زله ر بولسا كسه ل ده يدوغوجامدين ته خسرات
پسوغه كسم بوى ئه گمسه قلسوڭ جيندين ئتهتيات

١- بابئە قيدە

ايشنىپ برتە ڭريگە قلماى اومدنى ئۆزىدين
چە تىنشپ كە تتوك يراق دين اولچمى هەق سوزيدىن

بولونوب كە تتەخەلىق مەيدانينى هرخىل قليب
چە تنيدى اوزهاليدين شوم نە پسنئە وزەل بليب

هە ددين ئاشقانليرى مايمون منينگ جە دديم ديدى
سوزيني اسپات قلسپ توڭگوزگوشنى هەم يىدى

بەزىلە رفايدا كوتوپ قلدى زيارەت قە بربيىنى
قلشپ يول جابدوغى سالدى اوزيگە جە بريىنى

بەزىلە رپە رياد بلەن اولگە كشنى قلدى ياد
شوبهە سيزاوزهالدين قلغاى اولارگە ئەرزى داد

بەزىلە رشاخنى يىريپ يەتمەكچى بولدى غايگە
گول بولوب كە تكەچ اولارپنە پاسات هيكا يىگە

تەڭرى نينگ پەرمانيدين كە تسە يىراق بىمە يدوغەم
قورقوشوپ آتدين چوشە رهە يە ردە كورسە توغ آلەم

توختماي ئاتقاچ اولارته وهـد سـيدين زه مبره ك
بوسولوب كه تمه كته تزهه قنى توسارتورخه مبره ك

مسوه سى كورولسموه لوم كشيلا را ويغونوب
به رله ر ئاتما قاموش قيكنغر يولسدين قوغدونوب

بوب توروب قوتقازغوچي ئه ك چوك ئه مه ل وه هدانيت
پيلسلب كه لدى هامان كونده ك روشه ن هه قفانيت

كم كى مه ن مؤمين ديسه لازيم هسابنى اويلشى
توغر سلاب ئالى نشان ته وهسدنى دايىم كويلشى

به ند نگه يه كموزور ور اوچون خزمه ت قلش
شريكتن ئاسراب اونى جان كويدوروب هورمه ت قلش

بن اوچون توغرا اوسول ده م توختماى هه ق يتكوزوش
اويغوتوپ پوتكول خلق ديلدين شركنى كه تكوزوس

هركشى هه قنى سويه ر كاميل موسولمان مه ن ديسه
زارليماس هه ق يول اوچون تارتيپ جافا ئازا ريسه

ته گوسينك په رمانى بوته وهد يولينى تونوتوش
ياريماس هه ربه ندگه بوچوك ئاساسنى اونوتوش

بوقوتوب وه هدا نيه ت قول بولدی ئو بربه بدنگه يگه
به ئگگنی ئاشق ديدی باغلاب اوميدنی جه نديگه

توتمسا ايشان نی بر يوق ده ب نجات مه هشر كونی
تارقتپ يالغان خه ۋه ر ئالدار خلق نی هر كونی

هه ق بليب سالمای قولاق چقسا امام نيڭ خوتبسی
كيم سارالڭ بولسا اونی ده يدو شه هرنيڭ قوتبسی

رالچنی هه م ياخشنی بلدی غه يپ نی تا پقوچی
اوب اوچوق تورسا اولار ايمانني پولغا ساتقوچی

قز اوغول بولسا كسه ل ده رهال تره ی ئه خله ت چاۋا
پاكتی چققان توتون ده رد كه بولار مش تزدا وا

تال اوزوم وسسه بولوق ئاستی اوينڭ غه بر سوگه ك
دميگه چ قانداق قلسپ به رگه ی بيخت اولگه ن ايشه ك

قاچسسی توشتی ئاخر ئاشتی چيكدين سه بر ينڭ
ئايلنيپ كه تكه چ خه لق سادق قولىغا قه بری ينڭ

بس بولوك توحيد چلار چقتی كوره شكه ئاتلينپ
مقصدی كه تسون خه لق باتل تونوشدين پاكلنيپ

سەل قاراب كەلدوڭ داوامتە ۋهد شرىكنىڭ فرقىگە
كوزايحيپ سالماي نەزە رەھەضل گوناھنىڭ نە رقىگە

توغرىمو؟ دىن داشلرىم باتىل تونوشقا يول قويوش
بو پىتى تورساق اگر بولماس جنايت نى يويوش

يىلد نرى كەلگەن بونىڭ اوزنفسگە قول مولليدىن
ھىليمو چوشمەي تورار بوجان با قارلا رھوللىدىن

رەھبرى بولغان توروب دىنى تە رەبدىن خەلقىگە
بولشپ ايشان بىلەن كوندوردى لنى ھە لقىگە

تريدى يىنە پاساد ھەقتن خەلقنى ياندوروپ
يتلەب باتىل غە ھەمتە ۋھد يولدىن تاندوروب

توشماين ھەيدەپ كچى بوب ئەلنى شرككە باشلىدى
كوز يوموب مە ھشەرگە ھەمتە ۋھد نى چوروب تاشلىدى

يه تكوزوشهەقئه مرينى مؤمين موسولمان خسلتى
قلمسا هه ركيم بونى قالماس هاياتى قيممتى

جان تكيپ قلماى كوره ش قلساق قوروق ده ۋانى بىز
كه لميگه ى بىزكوزلىگه ن مه خسه ت تله كله رئه جرسيز

ئاچمنغى لازيم سوراب انسان اوزيگه بريوچوق
شوند بلاكوزى يوروب كورگه ى يولينى اوب اوچوق

ته كريىنك كورسه تمسسى هه ربونيه تكه برسه وه ب
تريشش بولماى توروب مه يدانغاكه لمه س هيچ ته له پ

كوتوريپ قولنى ايگنز قلماى سه ۋەب ياتقان كشى
چقمىغاى ووجوديغه قوروق خيال قيلغان ايشى

كوچميزيه تكه ن قده رسه يى قلشهه ق بويريغى
تاشليسا هركم بونى بولغاى شاياتون قويروغى

اوزينى مؤمين آتاب ماكسا شرك نيك يوليغا
يه تكوزه رئه ك چولك زيان جزمه ن سائاده ت موليغا

تلسه ك مه ق دنغنه قانداق تله ك بولسا ئه گه ر
به ند بدن ها جه ت تله ش موسلم اوچون بولغاچ خه ته ر

ايلگرى اوتكەن بوليوك توركخە تفنكئ ئالىملرى
اوگونوب ئالغان ايكەن كىرتورسيمو زا لىم لرى

چوشونوب ئاك ايشلتىپ قلسائبادە ن تەگريگە
ساقلنپ چوك سو بەن ن چقاي سائادەت كگريگە

بىرمنوت اوقوش چوقوم يوزلەبئەمەل دين يا خشدور
بلمەين قلغانئەمەل قومغا اويولغان نە قشدور

اوگونوش يولى بلەن پايداز سيان تىز ئايىريلار
اوزينى خوب باشقوروب پانسدئەمەلدين قايريلار

هەق سوزى چوشكەندىمو فرمان قلنغان بواوقوش
ئگلەب تەخنكانى ئەركين ها يات دونيا قورووش

اورليدى كوك اوستگە ياتلارا وقوب جورئەت بلەن
هەم دىگز اوكيان ئاراقلدى سەپەرسورئەت بلەن

اوگوتوبئە ولاديغا هەرخىل سانائەت تورىنى
چقرىب هە يوەت بلەن بلگى ئلم پەن بورينى

كىم ئلم مە يدانداتورسا بولار چوك هەسسيدار
نۇرچىراق يول كورسوتوب بەرگەى ئاڭا چوك ئقتدار

2 - باب ئىلىم

تەڭرىمىز بىرسە ھوكۇم بىزنى ئىلىم گە چاقىرىپ
ھەم دېيسە ئال مەرىپەت كەلگىن قىشىمغا ئاقرىب

ھەق سوزى قانون تۇرۇپ ھورمەت بىلەن تىز ئالمىدۇق
مەرىپەت دەرياسىغا جۇرئەت بىلەن تۇرسالمىدۇق

تىرىشىپ ئالماي ئىلىم ئىبلىسكە بولدۇق بىز مالاي
بولمىغاچ بىزلەردە ئاڭ تارتتۇق زىياننى ھەم تالاي

تاشلىغاچ ئوقۇشنى بىز ئالدى ئونى باشقا كىشى
ئوگونوب ھەرخىل ئىلىم بولدى بەخت نىڭ يولدىشى

چوڭ زىيان تارتساقمۇ بىز ھېچ ئالمىدۇق ئاچچىق ساۋاق
ئىزدىمەي ئەسلا ئىلىم يوردۇك بىكارلاپ ئاش تاۋاق

سىرىشىپ ياخشى ئوقۇش ھورلۇك ئىلىش نىڭ ئورنىغا
بىرىلىپ كەيپى ساپا كىردۇك شايا تۇن قوينىغا

كوب زامان تارقان تۇرۇپ بىزلەر جاھالەت دەردىنى
ئاتمدۇق يىرتىپ كوزدىن تۇسالغۇ پەردىنى

غايىسىز ھەم بىنشان يورمەكتە چىڭداپ رەستىنى
تونىمايىن ئەل يورت اوچون خزمەت قورال يىنڭ دەستىنى

شول سەۋەب بلمەس اولار قلچە ئاتانىڭ قدرىنى
كوتوروپ اون ئاي قوساق باققان ئانانىڭ قەدرىنى

سالمدوق بسرەت نظر بلگەن كشيلر بەختگە
اوگونوپ ئالغا بىسىپ قورغان ئمارەت تەختگە

بىزتوروك ئەولادلرى ئەسلا بىراۋدىن كەم ئەمەس
ئەقلى ھەم ئىدراكىتىموكامىل ۋە كالتافەم ئەمەس

نىمە اوچون ياتتوق بىخود اقبالىمىزنى اويلماى
اويغونوپ ياخشى اوقوب اجداديولىنى بويلماى

ئاڭلا اويغور ياشلرى قالمايلى ياتلاركەينىدە
چولڭ كىچىك تارتتوق زيان غەفلەت زامان مابەينىدە

كەتمسون باشدين بوخل ئەل تارىخى ئاچچىق ساۋاق
اوگونوش بولسون نشان تاشلايلى مەس قلغوچ تاۋاق

قىزاوغول ياش غونچەلەر اوز قىيمەتىنى ساقلسون
تىزاوقوب ئالم بولوب مللەت اومدين ئاقلسون

بلسگه‌ن ئاگسز کشی گویاکی برجان سز جسم
قویسمو ئسل سوپه‌ت کوب ئاختوروب لایق ئسم

ته‌کلسه اسلامیه‌ت ئه‌ڭ چوڭ به‌خت نی با قمیدوق
مه‌ریپه‌ت هاسل قلب زالم کشه ننی چاقمیدوق

باشقلار یاخشی اوقوپ خزمه‌تنی پوختا ایشلدی
هه‌م کوروپ تزدین مۋه آلدی قولیغا چشلدی

کویونوپ اولادیغا بردی اوقوشقا ئه‌همیه‌ت
باش قوشوب سالدی کوچه‌ت بولغاچ بوهه‌قته جه‌میه‌ت

زوق بله‌ن سالدی ئوله‌رکوز مه‌ریپه‌ت گولزاریغا
قایغوروپ بردی قولاق اوز خلقی نیڭ موڭزاریغا

بز قوروق قالدوق علم اوکیانیدین دور کوزلمه‌ی
بی باها یاشلق حایات اوتمه‌کته ئسرفان سوزلمه‌ی

اوینۋال یاشلقتا ده‌ب غه‌فله‌تکه بردوك بزمه‌ده‌د
قلمیدوق یاتلاردیکی تضنکالارغا بزهه‌سه‌د

اوقومای کوزاوتکوزوب چوك بولدی یاشلار بهایا
مه‌نسز قلغان ایشی اومریده یوق ئه‌سلا ساپا

3-باب ئەمەل ئىبادەت توغراسيدا

بويرىسا قادرخدا رەهبەرقلشقا ئەلچيني
ئەهميەت برمەي ئاڭا پريم ديدوك يالغانچيني

تورساهەق ئايەت هەدس اولچەم قلىپ كمگىز كتاب
گول بولوب ئغواچىغا قيلدوق هامان يالغان ختاب

بەش نماز بويروق توروب واجب تعالیٰ تەڭريدين
بەهريمەن قلغان توروب ئەركن زامانە كەڭريدين

كوب كشي يوردي بكارەهەق ئەمريني قلماي ئادا
سورسڭز چيققاي هامان مۆمين ديگە برخل سادا

كوچدا اماڭماق قيان نامي موسولمان دەستدين
مەسچتي قالماقدا بوش جاي ئالسموچوڭ رستدين

بەزلە ربر واج اوقوب تورتني يراقتا تاشلدي
هەپستدە جومە اوقوب دين نامدين سوزباشليدي

هەركىشى الندپ اوچون قايغورسامە خسەت يە تكوسى
ياغدوروب نوسرەتنى حق تالك نورىنى كورسە تكوسى

ئە خودا قلساڭ نسىپ بزگە بنجاتلق يولىنى
ياخشلاب قورساق بويوك اسلامىت نيڭ ھولىنى

هەم دسە اوممەت لريم قلسون ديلملەق نيڭ سوزى
توتيمساكيم سوننتم بولغاى اونيڭ رەسوا يوزى

هەم ديسەهەققنى قورال قلسا نشانغا يە تكوسى
چە تينسە بونوقيتدين يول دين يراق لاپ كە تكوسى

اومرسينڭ ئەك ئاخيرى قلدى وەسيەت سوزينى
خوش لوشوپ اوممەت بلەن يومدى بوهارەك كوزسينى

ئەگشپ ماكماى بويوك هادى رسول نيڭ يولىنى
رەهبرى اسلام بيلپ توتوق ئشان نيڭ قولىنى

اوممىتى مۇختارى دەپ قلدوق قەسەم يول باشقچە
تاپشوروقنى اشليمەى ئازدوق چكدين ئاشقچە

ئەك ايغراهوال شوكى كورسەتسە يول پيغمبريم
ماكماين بويول بلەن ئالدامچنى ديدوك پيريم

بەربلەسوننەت ئاتاب كەيدى بېشغا سە للەنى
مەخستى قلماق كريم ئالماق كتەردە زەللينى

ئېسىمنى مۆمىن ئاتاپ ھەج ئۈزدىمەي ئىسلام يولى
تاپقۇسى قانداق نىجات بولسا داۋام قورساق قولى

بولسىمۇ روزە زاكات ئىسلامىيەت نىڭ تۈگرۈكى
داخىلى جەننەتكە بولۇش نىڭ ئامىلى ھەم كۆۋرۈكى

تۇتمىدى كۆپ كىشىلەر ھەر يىلدا بىر ئاي روزىسىنى
قىلمايىن ھۆرمەت ئاڭا يىجتى مۇسەللەس بوزىسىنى

قورقمىغاچ ھەج تەگرىدىن پەرماندىن بولدى يىراق
نە پەسىيچۇن دۇنيا ئۈچۈن سائەت مىنۇت چەكتى پىراق

بولمىلى سانسىز تورۇپ قەستەن زاكاتنى بەرمىدى
ئاشلىغىدىن ئوشرىنى يوق سولغا ھەم تارقاتمىدى

بەئضىلەر ئوز نەزدىدە بولدى خەلقنىڭ رەھبىرى
بىلمەيان قىلدى نىمە ؟ ئىسلامدا ھەق پەيغەمبىرى

قالدۇرۇپ كەتسە بويۇك پەخرى جاھان چولك تۆتقىنى
موقەددەس ئايەت ھەدىس ھەق مەشئەلى يورۇتقىنى

باغلندی دینی نی اولر تون مه یسگه هه م سه للیگه
تو تقو زوب بسردی تولوق پوتکول تایالنی ده للیگه

بر سوئال قویسام بوگون چیقتا نیمو برتا بیل جواب
قه یسی برآیت هه دسن اوزون چا فان دیدی ساواب

بشه رئی نیک ده لسلی تورت آیت هه دس بجماع قیاس
چیقمدی هیچ قایسدین دین تامدین برخیل لباس

اوزسینی هه م قستقیسی هه رخیل کیم لرنوسخیسی
دین اوچون بولماس نشان هه م یولینی تورو تقیسی

شلو نمو ایتسپ اوته نی اونغو رجیه په رق نی سا قلساق
تملز ریشی هه م په خرینی کوتکه ن اومدین تاقلساق

مه ده نی ناده م بولای ده بتکه یدی کوپلار شه پکتی
دلوبیده ولک گول نی قونیوپ قستی چکسکه که لپکتی

دنیمشر هه م یور تملرنیک بادیتی بلرچون سه روب
توسمیدنی پاک دنیمسر بزلارنی بوندین هیچ لته روب

نامازپەيت قوشماغە روزتورلەگە يوزنگە قبلنغە
يار وە قشىن اويسدبن ماتەم وھەم قايماكما اينيين ماللنا

ربشەدس تومنە تورسيت پەنە اىشى ماتەم گين سە
تيرىف سنغوا تشنيدى والاق نە يەنە يىسادى چيكى تويغوت

ادنى ساقيلسا يرىم سيغمستر ىمين الەلىلين تەمەر
ادىتسەقپكە سلە قلستون لريم تبه ممو كا تونتبو نى

بولينغا بىر ثوە تاپاپدا دينر داوام اچ ماكغا تولسىلو
هولسغا دين زىبىان تسالدى خلق ين خيو لى ثيتقطيسحت

تكە سادە ميرى جە پر الا تا قول قا چقا بولتا شيستكە نەپيستە
تكە عادە نى تە تائە يولوك زالاو اوج پكەر يوب تووب چشنو ولا

سىندىياسە ناوگەر يت تە مملو اولر اوبلاق لسيا يادغمنو عمبا
نى تاپاد فتبا جمائە سنين ثالك اخچپكو تيار يدىپك يەم

بوپىل ستكى ياتيكنو ا تشيقوق توتولوق رىيسا لى نيوىنە ذ
لوسەو تك اوك لى توگى قول تى ستانىب ولان بوعا ثئورا ىرا نبل

یورت ئیچی مەھەللیدە قلسا بىراۋ دوئاتە لەب
یاریدو ناگاھ بولوب کورسەتمە یان ھیچ بىرسەۋەب

یەب ئۇجسپ ئەل نیڭ ئیشئشی قلدی تەلەپ ھەم ئەجرینی
ئالمیسا دوئا سینی قلدی اویالمدی زە جرینی

چقساھە رئویدین اولوم سالدی اولار ھەرخل سیلق
مەنوی اولدی ئایال گویا بولوب سوسیز بىلیق

ئات قویوش قویوش نکا قیلش ایشلارنی خالس قیلمدی
دین اوچون خزمت قلش بورجی بارلیغینی بىلمدی

اوید و روب سائەب منوت یایدی خیالی فە تیۋا
قلدو روب ئەل گە قوبول کوردی ھەدس دین ئە تیۋا

دین ستپ قورساق بیقش تورسا اوچوق ئەڭ چوڭ ناھەق
سەللینی دەسمی قلپ قلغان اشیگە ئالدی ھەق

ئاتلنپ چقسا بو یولک سوننەتنی قوغدار بىرتەرەب
قارشلق قلدی اولار بىدئەت نی بلگەچ چوڭ شەرەب

موللىنىڭ توب مەخسەدى دىن نامىدىن رىزقى تېپىش
نە پەسنى قوغداش ئوچون ھەر يول بىلەن ھەقنى تېپىش

يوگونوپ ئاق داكىغا ئوزگە رەتتى دىن نى كەسپىگە
چوشىدۇ ۋەسلەسى توروب يالغان كرامەت ۋە سېپىگە

مەخسەدى قوساق بېقىش ئاز پولغادىن نى تەگشىپ
نەزرەنى ئېستەر ئۆلار ياغلىق نى قوشلاب چىگىشىپ

سەللىسى تون مەيسىسى شوھرەت تاپاردە سمايەسى
ئايىماي دوغاتكەر بىدئەت ئوچون سەرمايەسى

ئاخونوم دەپ قويىساكىم سىزدىن قورار قىلتاق توزاق
مەن دوئا قىلسام بولور دەيدو سىنىڭ نە مرىڭ توزاق

تەگرىنىڭ كالامىنى مەخلوق سوزىگە قىلدى تەلەڭ
توختىماي قىلدى كورەش بىدئەتا ئوچون ھەم توردى يەڭ

ۋارلىسى آخىر زامان بىزدە دەب كورەشكەلەب سوزلىشەر
بور مىسلاب ئىسلامىيەت ھەريەردە مە نىيەت كوزلىشەر

اوچون ھەق قلنى بئە سالغاى اومىد چوك دين ئوشلوروم دا ئا
اوچون دبين شمنى كوره قلغاى اسليپ نوختا نوپسگه له

يولسميز دور تا نتا خاق ماكشا نشان نالى ئى تكلمه ئه ى بت
زولسميز قكغنر اقبولغاندا ربوله ته خه بولغاى قوۋوت قتا بئ

دەپ نى تىل باتىل بىرىب قوربان ش كوره ق قيلدو پىل چچه نه
دەب نى تىل قاتىل چى ئالغو نى جنى مۇمىن مۇكلىفان م

بىلەن زغبەت كوكول دولك بەرد چوك غە لار شى ئۇ ۋى دونيە ا
بىلەن ت بىلە غە ئوتمسوئ ئو كون ت ئە ھاقانيە ستەمە ى ئيا

ميمه گه هه ج ئاغا چلىغ ا يدان مه اوچون اسلام دينمىز
ھەميمه گه وه راسيم سه چوشتى چى قوقلا بالا جان ستىپ دين

ركىشى هه به ئيدان مه وا ئىدى اللاتا اتىراشد اوتر يول ايكى
نشبى قلغان ره ب تە كشكى اكسم قويما ازه ن راز بلسنه

نشان ئالى ك كره ش تكله تكلپ قلب دقيق ته روب كشوروب ته
ايمان مه نده مه بارديسه كيم ستمه ى استمه دين مه س ته راست

توششیمو لچولك كوچ بیله ن دین سالغوچی بدنگه تپلار
تن اوشقوب قیلدی كوره ش هه ق یول او چون سونه تپلار

هه ق وه نا مه قبر بوسیگه ماچمای كوره ش كه لگه ن ئه مه س
تاریخی پاكیت یه تنوق هیچكم بولنی یالغان دیمه س

تچلوشو تولوش لاریم بولنی هه ر بیر مسلمان كشیلیری
بیرقه شومز بولماق خه ته ر بولغاچقا تودین ایشلر ری

موقه دده س ادنداشلریم قلسام سیله رگه ئیلتماس
چولك كچیك ئه ره هله م تایال بالی كه میحنه ت هه م تاموخاس

ئیشقه دیكی پایلده ازیناق چولك هه ق نا هه ق او ویلیساق
اوقیمو تو ب ایشلاق بیله ن هه قیقه ت نی بویلساق

تقه گونسایاش ئه لمه ق توریدین مه قپاتی باریلی قولساق
تنگیم ده لیل سوزلیدیكه ن هوورمه ت بالامی یولیساق

چولك كیچیك بالی كه میحنه ت غالم تو رولك قه بتیبی ئه ه ر
مو جبتی غیلیم تیكه ن قولغوتو بولسا تاكابه ر قه دشره پیار

۴- باب ئەخلاق توغرىسىدا

هەق رسول بولغاچ ئۆزى ئۆممەتكە ئەخلاق ئۆلگيسى
تاپسلاپ شونداق ديدى ئەخلاق ايمان نيڭ بەلگيسى

بولدى ئەسهاب كرام بوهەقتە بزگە موقتەدا
ئەگشيش لازيم ايدى قلماقچى بولساق ئەقتەدا

كوب هەديس سوزلەب رەسول كورسەتتى بزگە چوك نشان
توزوتوپ ئەخلاقينى اوتكەن كيشى بولغاى تامان

دشميز اسلام اوچون قايغورغوچى كوپلەب ايمام
سوزليدى اخلاق اوچون اوزاو مريدائالماى ئارام

بوزولوب كەتسە ئەگەر ئەخلاق زيان بەك چوڭ ديدى
كويونوب چين قەلبدين اسلام اوچون كوب غەم يىدى

كورسوتوپ ئەخلاق ئەدەب بزگە داوام قرآن كتاب
هر زمان تەنبيه بىرور اخلاق يوقاتما بار حساب

دىنمىز ئەك موئتبە رەق يولغا باشلاش مەشئەلى
تەڭرىمىز بەرگەن ئۇنى ئىنسان يولىن يورۇتقىلى

كوپ كىشى قىلغاچ كورەش مىللەتكە ھەقنى ئوختوروپ
ھوججىتى ئىسلام بىلەن بىدئەتچىنى ئوجوقتوروپ

ئىچلىب ئەقلى كوزى ئالدى چوشە نىچە پاشلىرى
بىرقەدەر بولغاچ يىراق باتىل تونۇشدىن باشلىرى

ھەر كىشى ئوز ئەقلنى سالماق كرەك بو توغرىيدا
شەرئى نىڭ ھوقوقنى قوغداق بولامدو؟ ئو توغرىدا

. نامىمىز مۇئمىن تۇروپ يورمەك خاتا ھەق ئىسمەى
بولساكىم دىن بوزغوچى توسماق كرەك دوستوم دىمەى

دىن دىكى بىدئەتكە چوك بولغاچ سەۋەبچى موللىلر
بەرگوسى تەڭلا جواب ئوزگەرمىگەن بو كالللىلر

بگراوسوب چقسا بری اویغور یُمدین روول توتوب
قبوللیمای قه ستله ب ئونی حقتوق پوخادین یوقوتوب

غه یریله رکورسه هه قه رستره ر بتوروب خوش خوش دیدوك
هه م ئاڭا كانای بولوب ئه ینه ن سوگه كنی گوش دیدوك

نۇزئارا بولسا جده ل بولدوق یكشلمه س قه هریمان
غه یریلرسالسا تایاق دیدوك جاكالاب ئه لئه مان

ئه رزیمه س برئش بله ن چوشسه رىقابه ت اوزئارا
قوزغدوق چوك كوچ یغب تورسا بیسقمای ماجه را

ئولتورسیمو تورسیمو یاتلارغا بولدوق كه لڭ قوساق
چوقونوب جان سپاقلدوق بولماس دیدوك جم تورمساق

كه لسه گه رمۆمین یقپن قلدوق ئاڭا چوك مسكرینی
اوپلیمای ئشناب بله ن واجب تائالا ذكرینی

كیوزیوموب كونده ك روشه ن موجه ت ۋه پاكت ئالدیدا
خا ختلق قلدوق ماشانشوهه رت ۋه پول ده ب دالدیدا

به رميدوق بولغاچقا گاس قولاقلارنى نه سيهه تكه

اويلونوب كوزنى جميدوق بولوب ئه ما هه قنقه تكه

ئه جنبى هه م غيريدين تنزدين توزه ب ئه خلاقينى

رقليقلميدى تنز ئويغونوب ئاگسنز ديگه ن قالپاقينى

له يكن بزغه پله ت بسله ن ياتوق جاهاندين بخه ۋه ر

قورنوتوقن نيك اورنيغا تاطيل تله ره ب قلدوق سه فه ر

ئوتكوزوب سالسا گر ئويغور گوناهينى بورگسده لك

ئاقلتلميز هه م هال ئونى ئسوزله ب چوقانيتسپ توگميده لك

كه چوروم قلماى ئونى ئالدوق تولوقلاب ئنتقام

البلشقسلاب تونتيماى قوق قليلقوق خوشامه ت ائهتيرام

موهيمى قولدين برسب قويدوق زوروربر توتقينى

ھيس قلوچيدا جالدين ئقزليغوهيزلك ديگه ن بو موتقينى

بزديكى بر چوك كسه ل چدامسزلىق كوره لمه سليك

بلمتنيا شاتيى تعونك توله كى نيگبن بولاقه تلين كيچه بلمه سليك

ئاشپزى هەم ناۋيسى قوىنيڭ گوشى دەب ۋاقرار
ئچكرى ئويدە كالا گوشنى توغراب هاسيرار

قاسپى دومبە ئسپ ئەچكو گوشنى ساتيدو
جلكنى هەم ساختا توتوب ساق بەر ديسە موش ئاتيدو

سوديگەر يالغان بلەن مللەتكە سالدى چوڭ زىيان.
رەنجگەچ هەسرەت بلەن چەككى مسلمان كوپ پيغان

ئشنيش كەتتى توگەب يالغانغا كونگەچ تلميز
تايمدوق ئانچە ريواج قاتتق بوزولغاچ ديلميز

ئالميدوق بز ئشنپ اويغور چقارغان نەرقيگە
ساتساگەر ياتلار ئونى ئالدوق يتپ تەكنەرقيگە

كوب ايچپ مەيزاب هاراق يوردوك ئويالماى رەستدە
ئوچريسا مللەت قزى ئاخماق قلشنيڭ قەستدە

بەك بلەن زەهەرلنپ هەرشتاكە تتوك چكنپ
هەممدين مەهروم بولوب قالدوق ئوگە يگە بقنپ

ئاغرىمىز دەۋاقلار كامىل مۇسۇلمان مە نەمۇدەب
يوقۇتۇپ ۋىجدان نومۇس ئەخلاق پەزىلەت ھەم نە دەب

سۆزلىسەك ياڭغان بىلەن مىللەتنى دايىم ئالدىدىق
تەربىيە بەرسە قوبۇل قىلماي ئۇنى يوقال دىدۇق

تەن بېرىپ رەھىم ئايال ئۇيغۇردا ئىنساپ يوق دىسەكە
دىن قەنە ؟ كۆپ بەردى دەپ دىن سىز قولدىن ئاشىسەكە

نىمچۈن ئىنساب يىراق بىزدىن ھەمىشە دىمىسەك
ھالىمىز قانداق بولار دەپ قىلچىمۇ غەم يېمىسەك

قايسى يۈزبىرلە جاۋاب بەرسەك بولار كەلسە سوئال
ئۆتمىش كۆزنى بوياپ دىگەن قاراش چولك خام خىيال

سانساق كۆپدۇر خەلى قىلساق مىساللار بىر بىرىن
نائىلاج ئاچتى قەدەم ساقايمىغان ئىللەت سىزىن

كەسپىدار مىللە قىلىپ ئالدار ھەمىشە دوستىنى
مىسكىنى يوگەش ئۆچۈن پەدازلار تاش پوستىنى

ئۇسۇلنى ئۆيدە قويۇپ چىقتى سەپەرگە كۆپ ئايال
توسمىدى ئەرلەر بۇنى سەزدى ئەمەسدى چارە ئامال

كېلىنگىلىمدىن ئەسلىدىن ئەخلاق تۈزەتسەك پات يېقىن
چوڭ كىچىك ئەر ھەم ئايال بولساق بولۇنمەي بىر يېقىن

ھەر كىشى مۆمىن ئىكەن لازىمكى ئەخلاق تۈزۈتۈش
قاراۋغۇل پەرزەندىگە ئەخلاق ئەدەپنى ئۆگۈتۈش

تىكلىسە مۆمىن ئۆزى ئىشتا ئادالەت ئۈلگىنى
ئاقمىغاي دۈشمەنلەرنىڭ ھەرخىل ئۇسۇلدا يولگىنى

تەنزۇ تۇشنىڭ ئۆلچىمى ھەق ئىنىك رىزاسىن كۆزلەلەك
ئۆيلۈنۈپ زىكرىنى ئەلگە ئاندا قەيت سۆزلىمەلەك

ئۆيۈشۈپ ئايەت ھەدىس كۆندەلىك ھەقىقەت ئاستىغا
غايىنى تىكلەش كېرەك يالغاننى يۇتكەپ راستىغا

پىچاق تۇرۇپ ھەق نى سۆيەر ئادىل بېكەرلەر ھەر زامان
تەسلىمسەلەك ئەتەكزىم بىزۇر ئۇيغۇر خەلقىگە ئەل پايان

كۆبلىگەن ياش قىز ئۆغۇل ئۆتكەزدى ئۆيناب ئۆمرىنى
يەلپىنچەپ ھايىوان كىبى توتماى خودانىڭ ئەمرىنى

ئۆقۇماي ھەم ئىشلەمەي ئەولادىمىز يۈرسە بىكار
كىيىم بولوزكە لگوسىدە بوچولڭ زىيانغا جاۋابكار

تاشلىدى نىچە ۋېلىك قەدەئە خەلاق يوقاتقاچ ياشلىرى
باغلىنىپ ئەشرەت بىلەن قالدى ئۇلارنىڭ باشلىرى

بىر بىلىپ كەيپى ساپا ھەرخىل ئويۇننى باشلىدى
قايغۇرۇپ مىللەت ئوچۇن خىزمەت قىلىشنى تاشلىدى

كۆڭلى بولى سورون توزۇپ قارىت ھەم قاتارنى ئۆيىندى
كۆڭلى سىمۇ رازى بولۇپ ھېچكىم ئۇلارنى توسمىدى

خورىگى ئۆسكەن ئۇلار ئاتتى ھەۋشوقىنى كۆن بويى
پول تېپ قىماز بىلەن پىچتى ۋە چە كىتتى تون بويى

يوقىلانىڭ ئىشلار بىلەن شۇكىتى يېرى نىڭ پۇشتىنى
ئەلنىڭ قە بەختىلىلارنى ھەم باتتى رەھىمسىز موشتىنى

تەڭريمز توسقان توروب برلىك بوزوشدين ئەرتەكەچ
تاپىلاب كەتسە رەسول سەپنى بوزوشدين وازى كەچ

تەڭرنيڭ چىگراسدين ئاتلاب يراققا چەتنەدوك
رەھبرى ئە سلامغا بز ئاڭلىق ئستائەت ئەتمەدوك

پەندەسى ھەق نيڭ ديدوك سونماي بويونى ئەمرىگە
قورقمدوق مە ھشەركونى اوچراب قلشدين قەھرىگە

چوڭ سەوەب بوزدى ئسلام ئەھلىلرى ئەخلاقنى
اويلماى ماڭدى اولار تاڭلا زيان تارتماقنى

قورقيدو ئاليم كشى دەب تەڭرىدين كەلسە خەتەر
موللىلار گال تويغوزوب ماكدى ھشابدين بيخەوەر

استگەچ راھەت ئولار ھيچ اونتوماى اوزنە پسيگە
يا نميدى كوب يا خشنى تاشلاب برشدين ھەبسيگە

رەھبرى سالساقە دەم شوم نەپسى نيڭ پەرمانيغا
ئام خلق يەتسون نيچوك مەخسەت نشان ئەرمانيغا

سەوەبى هەم يولينى جان ديل بلەن قلماق كيرەك
ئتپاق شارابنى هىچ قانمايىن ايچمەك كيرەك

كە چوروب كەلسە اگر مؤمين كشدين برخا تا
بوزمايىن تورايلى بزاسلامدىكى سەپدە قاتا

ئوتكوزوب قويسارە فيق ئاك سيز لىغندين كە پچليك
بەك زورور قلما قىمز ديندا شقائە پۆە كە كچليك

قىقىئە خلاق بلەن بزگە زورورى ئتپاق
باش ئگىپ برتە گريگە بولساق موسولمان بر ئتپاق

بولونوش كەلتوردى چوڭ خارلق پالاكەت هر زامان
ساقلماق بولدى قين ايمانىنى چىقماچ چوڭ بوران

كومنەلەر ايتقان ايكەن كوبدىن بولونسە بورە يەر
يوزلونوب هوريە ختگە ئاپەت هامان سالغاى خەتەر

بومسال كەلدى تولوق اويغور مسلمان اوستگە
چوشميد ولك هازرمو بزنە خلاق توزەشنىڭ قەستيگە

قوراللان مه ئرسفه ت برله ايچپ كوزوڭنى غه پله ت دين
بويون سون ته كرئ ئه مريگه اوزه ڭنى ته قويدارنه يله

ته له ب قايسى مسلماندين چوشه نگين اويلونوب چوڭتور
اوگه ت بلگه ننى اولادغه اولارنى هه سسه دارنه يله

توققونومغا

بویوك اسلام یولیدا اسەن ھایاتیڭ نی نسارئە یلە
قەدەر ایمکان اونی ئەلگە ئاراسىز ئنتسار ئە یلە

جاپاسز ایمتھان یوقدور بونی غایەگدە چڭ ساقلا
ئەگەر لسە ئغىر كولپەت بویولدا ئپتخار ئە یلە

شاھادەت ناماز روزە زاكات ھەج شەرتى اسلام دور
بونی جان دیل ئارا قلغین اوزەڭنی بەختیار ئە یلە

یوروق زولمەت چوشەندوردی ئسزاھە ئەیلە ب كلام اللّٰه
بوفاكت غەیولە نگین ھەم ئەمە لنی ئختیار ئە یلە

نشانسز اوتسە بر سائەت سورایدو بر كونی تەڭریم
توزە تكین ئتقادڭنی سەپەرگە ئنتزار ئە یلە

ئەگەر قلماقچی بولساڭ سەن ھەقیقی دینغا خزمەتنی
اوگەن ھەمدە ترشچان بول ئسلمنی دیل غە جار ئە یلە

تەڭرىمىز قىلدى ھۆكۈم بەندەم ئۈمىدنى ئۈزمىسۇن
ۋەدىسى بەرھەق ئۇنىڭ كۆپدۇر بۇنىڭغا پاكىتىم

قىلمىغاچ رەببىمگە مەن ئۆز لايىغىدا قۇلچۇلۇق
خارلىنىش باستى شۇڭا يادەك ئېگىلدى قامىتىم

رەھمىسى كەڭلىگى ئەگەر نەپسىمگە سالسام مەن يۈگەن
تۈزۈلۈپ تىل ھەم دىلىم يۈزلەنسە ھەققە تائىتىم

چوشتی قەلەمگە ھاجستم

كونسری تەگسز چلیك ئاشقاچقا توشتی تاقتم
كوب چكیپ ھەسرەت پسغان كەتتی بەدەندین راھتم

مسكریگە راست ئالدیپ كەتكەچكە ئەل خوب سەزمیدی
بوناھەقلكش اوستدە چوشتی قەلەمگە ھاجستم

چاپلشپ ئەلگە كسەل غەفلەت ھاواسی ئورلیدی
گاللنی دەب سوقچاچوت كەتتی قولدین ئامستم

قایغوروب مللەت ئوچون كەتمەننی چاپسا ھەركشی
باستوروب تەزدین اونی ساتماقچقتی ئاپستم

شول سەوەب ھیچ چقمدی ھورلوك نیەت ووجودیغا
ئشلمەی قول كوتوروش بولغاچ ھەمیشە ئادستم

شوندیموا وزمەی اومید ئەل بەختنی قلسام نشان
بەرگوسی ھەق یەتكوزوب ئەل ۋەتتە یاخشی سائتم

ئويلماي ئەۋلادلارنى قانداق پاك ئەتكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم تەكرارلايمەن

داب دوتار ھەم تويى بىلەن ئۆتمەكتە ئۆمۈر باش ئاياق

ئەرئايال قوردا شىلىرىم باشنى كوتەرسە ئويقودىن

ئەملى تەجرىبە دىن ئالسا قىمسكىن ئاچچىق ساۋاق

بۇ پىتى ئۆتسە ئۆمۈر يانغاس سائادەت مەشئەلى

ھەم بولور ھەق رەھمىتى بىزدىن نىسبەت يىراق

ئاچچىق ساۋاق

سوزلىدى كوچ ئاجرىتىپ تەگلىك نى تاشلاپ ئىتتىپاق
ئىھتىمال سالماقچى دور ھەممە ئىشىمىزغە تەلەڭ تۇۋاق

كوزيگە ھيچ ئىلمايىن ئاشكارا بىزنى كەمسىتىپ
ھەم ديسە ئاچما يىسىغىز مومكين موتۇتمەڭ تىنچ ئىناق

يول قويوب تورغانسيرى مىللەتنى ئەزدى رەھىمسيز
بەلكى تورك ئەۋلادىنىڭ سالدى بىشغا چوڭ تاياق

ئەل ۋەكيل ئىكى گوروھە تىزپوكتى ئىسلام ئالديدا
كوزلىدى ئۇزنە فسنى ھەم ئىستىدى شوھرەت ئاتاق

ئام خەلق ئالڭ بولمغاچ ماڭدى نشانسىز ھەرتەرەپ
قوسفى ئاچ قالمسا بولدى ديدى ئويلاق تاۋاق

ئوسىنى ۋەيران قىلغان ئەغيارنى كورسە دوگنويوپ
يوقوتوب ۋىجدان غورورقلدى خوشامەت يەپ شافاق

ئىسىل دىندا ئىشلىرىم ئەتراپقا سالغىن چوڭ نەزەر
تىز اوگەن كوب سەئيى قىل كەلگەن قەدەر تاكى ئەجەل

بخت كوبروگى

اوقوغين دەب بويريدى قورئاندا تەڭريم ئەلك ئەۋەل
هەم ديدى اوگەنميگەن تار تار زسياسنى بى مەسەل

تورسيمو بوهەقتە كوب اويغور بىچىمدە تەجربە
ئالماين بوندين ساواق اوتكەزدى اومرين بى بەدەل

وە قلغان توروب دايم ئوگەن دەب موستەفا
هەممە دين قالدوق قوروق بويروقفا قلماى بزئەمەل

بولسيمو ئسلم اوقوش شانلق سائادەت كوبروكى
قلمغاچ رغبەت ئاڭا اسلامغا يەتتى چوڭ خەلەل

هەممەمز كوزنى ئاچار روهى ئوزوقنى ئزديمەى
چوڭ كچك پەرق ئەتمەسدوك بولغاچ نادان كەكرى هەسەل

ئورنوشوپ ئالدى ئيغر بزدە چاهالەت فەردىسى
خارلنيپ كەتتوك جاهان ئەل ئچرە اويغور كوب قەرەل

يه‌تكوزوب

يارتيپ قوپيالڭ مينى اولچه‌م كامالەت يه‌تكوزوب
اوستوروب ته‌ربيله‌ڭ عقلى پاراسه‌ت يه‌تكوزوب

قودرتيڭ بوب تورسيمو وه‌هدانيه‌ت نيڭ به‌لگوسى
چولڭ گونا قلماقا مه‌ن ته‌وهد كه‌ئايه‌ت يه‌تكوزوب

بولسيمو قران كريم اسلاميت نيڭ هوججتى
هوكميدن بولدوم يىراق دين غاهاقاره‌ت يه‌كوزوب

ره‌هبرى اسلام قلسپ به‌رسه‌ڭ ره‌سول نى مه‌ن اوچون
سوزيگه قلمائيه‌مه‌ل يوردوم ئاهانه‌ت يه‌تكوزوب

دسيمز قانونيدا ئايىربلسيمو چولڭ حق ناحق
استمه‌ى جان ساقلديم دنسزغه ئامه‌ت يه‌تكوزوب

بويرساڭ انسان ئارائنساب ئادالـه‌ت ساقلاده‌ب
مكريده شوهره‌ت تيپ يوردوم كاساپه‌ت يه‌تكوزوب

بولغىدەك

ئۆگلسام سانسز كشى بزلارگە مهمان بولغيدەك
يولنى ئاچ مهمانغادەب ئەل يورتقا پەرمان بولغيدەك

هەركشى بوتوغريدا اويلاب ئىغزنى ئاچمسا
تونوماى اوزبورجنى سەپدين ئاداشقان بولغيدەك

تيچ ياشاب كەلمەكتەمز قلغاچ اولرگە "ئەهسرام"
بەنيمو كوچ قوشمساق نارازى بولغان بولغيدەك

فاقمسا بزلارنى چەتك كورميدى بزدين زيان
باشقىدين دوڭغايمساق برلكنى بوزغان بولغيدەك

ئاپتونوم رايون ديگەن قانداق ئۆقومنى بلدورر
دەب سوراب قويساق هامان مەكتەپ تالاشقان بولغيدەك

چوڭ كچك همە هوقوق توپلاندى مهمان قولىغا
شوبچەكەك يولنى قويوب تورسا تمويالغان بولغيدەك

بەرمیسەڭ

ئەی خُدا هالیم خاراب پەزلی سُنایەت بەرمیسەڭ
کەلگودەك خارلیق ماڭا وجدان شجائەت بەرمیسەڭ

تل دلیم هەم پوت قولوم نەپسی هاواغە بولدی غەرق
قوتولوش یوقدور ماڭا نورلوق هدایەت بەرمیسەڭ

بولسیمو مەنلوم ساڭا قلغوم یەنە بر ئلتجا
چوڭ زیان تارتما قمامەن ایمان تاپاۋەت بەرمیسەڭ

کوپری شرك قلدی هوجوم هەرخل اوسولنی ایشلتپ
بولغیدەك توسماق قین دنغا هیمایەت بەرمیسەڭ

تربدیم سَغوانی کەدەك جاڭگالدا ئُونگەن خوخیدەك
توگوشوب کەتتی هوسول یالخشی زبرائەت بەرمیسەڭ

قاریمەن دامولّلامەن سَلمیم نی ئەرزان ساتقوچی
بوستمەن ئەل خاسَنی راستلق ئامانەت بەرمیسەڭ

قورقمغاچ سەن دین تولوق بولدوم قوساق نیڭ بندەسی
مەنسیەت قلدیم تولانە لگە هالاکەت یە تکوزوب

قىيافەتنى دەسمايە

يورتىمىزدا بە سۇزىلەر ئىسغوا توقۇب رەڭگارەڭ
هەقىقەت دىن خەۋەرسىز باطل ئۇچون قىلار جەڭ

كورەڭلىشىپ اوزىنى هەچكىشىگە قىلماي تەڭ
كوپرى بىلەن شىركنىڭ ئورىغىنى چاچار كەڭ

بوئادەملەر مەخسەدى توحيدغە يول بەرمەسلىك
يوربىكىنىڭ تىگىدىن شىركنى توگەتمەسلىك

ئالداپچىلىق يولىنى دايىم سالار بازارغە
كوچىيە تەسە باشلايدۇ ئەلنى حق دىن ئازارغە

نورمىلايدۇ داۋاملىق كتاب بىلەن سوننەتنى
پەدەزلەيدۇ توختىماي دىن دوشمەنى بىدئەتنى

يىغىز ناچار كورەڭلەب بولمىسمۇ پاكىتى
بولوب قالدى حق دىننىڭ يول توسقۇچى ئاپەتى

ماكىمە ئىشان بولوب غايەم نادانىنى ئالدىماق
نەپسچوت ئۆمگورمە يىبەن بىرى قەنائەت بەرمىسەڭ

هونرىم يالغانچىلىق كورسە مومەن بىت الحرام
قالمىدى مەندە واپائە دلى ساداقەت بەرمىسەڭ

مەكرىدە بوزغاچ رىكورد شيطان كلب ئالدى ساۋاق
تورىمەن هايوان بىلەن ئەقلى پەراسەت بەرمىسەڭ

بوسناق بازارىدا ماگدىم زىيانغا يوزلونوب
نەمدى مەن قانداق قىلاي ياخشى تىجارەت بەرمىسەڭ

بوئكى سى راسىد نىلا دين غاراسدين ئشە نمەس
اوزينى يوقدين بارقلغان قادرئگەم نى چوشە نمەس

يىنە بىرى سوزلەيدو بزدەب اھلى تەريقەت
لەيكىن اولار توتمايدو اسلام يولى شەريعت

چوشەنگە چكە قورئاننى تەكرارلاشقا كەلگەندەب
اوقوب بەرسە تڭشايدو دىققەت بلەن بوزماي سەب

چىرايلىرى اوزگەرەر چىققان ھامان مەنسى
تەپسر قلغان كشيگە ياغار اولارتە ئننسى

وەھدانيەت سوزلەنسە قاپاقلىرى تورولولەر
دىققەت قلغان كشيگە بوئش كوپلەپ كورولەر

ھورمەتلەيدو قورئان نيڭ قارغولارچە ئوزينى
ئاڭلمايدو ھوكمينى دينغا ھوججەت سوزينى

سوننەت ديسە تەڭلەيدو تون مەيسنى سەللىنى
جان ساقلايدو كورسەتمەي ئەلگە ئالى پەللىنى

كورونوشى خوب كوركەم نامى عالم تە قويدار
دە يدو ئولارگە پستپ بزدە تولوق ئقـتدار

جان ساقلغان خائين نى قلغاچ اولارچوڭ هوججەت
مە رسوهبە تتە يكڭلدى سگدورسيموكوب مهنەت

مە غلوب قلساق كوتسەر قلماى نوموس بولقنى
بەلكى قوزغاركوب زامان پتنە سغوا دولقونى

بوئادە ملار بر خيلى تز پوككە ندورشە پكيگە
بەلكى بولغاندور دين يو قميتا رتە پكيگە

چمقارئاغزى تجملسادە هرليەت نيڭ پوريغى
سالار وسمورقە لبگە مليونلوق نيڭ ئوريغى

هاياتدابى نماز بەلكى روزە هەم زاكات
تاڭارئاڭا نمازنى بولسا كافرگە رواپات

يە نە برى ئستە يدو چوڭ بوريدن اوپكينى
يە تمە سميدى يللاردين قوساقلارنيڭ كوپكينى

قلدی اولار اسلامغا قیاپەتتی دە سمایە
شونیڭ اوچون توقویدو دین بورملاب هکایە

سناب کورسەك اولارنی ئەدەب اخلاق جەهەتدین
انسانیەت اولچەمگە یتەلمەس هیچ جەهەتدین

ئایەت حدیث هوکمگە قلماس اولار قەنائەت
دشمیزنی قلغاچقا کەسپی هونەرسانائەت

شوجەهەتدین قرائەت قلسا چرای ئاچیدو
یەتکوزگەندە هوکمنی شالوسینی چاچیدو

مەخلوق نی کوب ماختسا یغلاب یسشی ئاقدو
توحد سوزی قلنساگە ب سوز بلەن قاقیدو

یورەرهامان بخە ۋەرساها بسلەر هالیدین
اوگەنمەیدو زادیلا پیغمبر ماقالیدین

حق رسول نیڭ ئاغزیدین سوزلری بەکمو براق
مورشدمەن دەپ ماختنار ئالمای قولیغا نورچراق

په يغه مبريم گه ئه گشيش زورورده يدو تىلىدا
يا قتو رمايدو حديث نى ماهيه تته دىلىدا

حالال بله ن حرام نى خيلى اوبدان بىلىدو
خه لق قورققان گوناهدين اولار قورقاى قىلىدو

بولار ئه لگه شرك نى هه قيقه ت ده ب كورسه تتى
شونيڭ بله ن توحدگه زيان زه خمه ت كوب يه تتى

شه رئيه ت نى ئاغزيدا ماختاب قويوب هارميدى
ئوزنه پسگه كه لگه نده ئاڭا هه رگىز بارميدى

بىز ئۇممه ت ده ب هارغنچه قلارده وا توختماى
له يكن حديث سوزله نسه تولغار بويون تونماى

ئوگه نمه يدو زاديلا حق رەسول نيك يولينى
چوشه نمه يدو شوڭلاشقا دينى اسلام هولينى

په يغه مبريم حاياتى بولغان توروب چولڭ اولگه
ئوقلمغان عمل لر ئايلا نما مدو؟ بر نولگه

پاکستانغاکه تکه‌ن اوقوغوچیلارغه

I

ئه‌ی وه‌ته‌ن اوغلانـلیری ال یورت جامه‌ئه‌تدین سالام
حق غه‌ تـز بوی ئه‌ککوچي اهـلی دیانه‌تـدین سالام

اوزوتوب په‌رزه‌نـدینی اسلاهی اوممه‌ت کویـدا
ته‌ ڭریگه‌ تاپشورغوچي اهـلی شجائه‌ت دیـن سـالام

ئایریلب که‌ تکه‌چ اوغول هه‌رده‌م پراق نیڭ ده‌ردیده
کوزیـدین یاش توککوچي قه‌لبی بتاقه‌تدیـن سـالام

کفرشرك نیڭ ده‌ستدین قانقات توساققادوچ کیلب
ئه‌رته‌که‌چ په‌ریاتلغان کوڭلی جاراهه‌ تـدین سالام

یاپیسیموکون نورسنی هه‌رخـل ظلم بولوت لـری
بخ اوروب تـز اوسکوچي کوڭلدم زیرائه‌تدین سالام

دوئاغە قول كوتە رسە قلار شىپى مازارنى
ئارزوسى ئارمنى ياخشى تىپىشش بازارنى

ئاددى ئولار نە زدىدە ئولوغ تەگرىم پە رمانى
چونكى پىرنى اولوغلاش قە لسبدىكى ئىە رمانى

ھە رىبر مۆمىن دوستلاردىن ياخشى ئۇمست كوتمەن
دىسنغا كەلگەن زىياندىن ئاچچىق ئەلە يوتومەن

ئە قىل بلەن وىجداننى ئىشقا سالساق بوھە قتە
چوڭقور قلىپ تە پەككور تورساق بلسب دىن ھە قتە

تىلەب داوام تەگرىدىن اويغورغە دەب ھىدايەت
قلساق اورتاق ايلتىجا بىروربەززلى ئىنايەت

II

تىلەى

تەڭرىدىن سزلارا وچون شاموسە هەر نوسرەت تىلەى
ترشسپ علم او قوش نيڭ يولدار سغبەت تىلەى

بىرمنوت پورسە تىنمو قولدىن بىرشكە رازىليق
بەرمە يان چىك توتقدەك چوڭ ئەهميەت دىققەت تىلەى

ئايرىليب چققاچ سيلار ئاناۋە تەن نيڭ باغرىدىن
بوجودا لىق دەردىگ صبرى چدام غەيرەت تىلەى

كوب واقت بىللە ياشاش تەهسىل قلش داوامدا
اوزئارا بىرلىك بىلەن عاديل توزوم هورمەت تىلەى

تەڭرىدىن هەم يورتدىن غافل بولوش نيڭ اورنيغا
بوۋە تەن ئىستقبالچون چوڭ سيعى هەم هممەت تىلەى

قوش بیسم یَغس توروب سَمکا نیه تکه یول ئیچپ
قه دری هال قولله رقیزیب سالغان ئساره تدین سالام

تورسیمو باتمل تونوش بدعت موهیت نیڭ ئیچده
حق رسول ته علمیگه ئسزچل اطاعت دین سالام

بىر قىزغا ئوقۇغۇچىغا

نە زەر سالغىن ھاياتىڭغە بولار بولساڭ ئەگەر ئاقىل
قايان سالدىڭ قەدەم نى سەن ھوكۇم قىلغىن بولۇپ عادل

تورار ئالدىڭدا چوڭ تۈتكەل ئىكى يولدىن بىرىن تاللاش
قىلىپ ۋىجدان نى چوڭ ئولچەم سوزۇڭنى سوزلىگىن دادىل

بۇ دۇنيا راھىتى فانى بۇنى ئەفضەل بىلىپ قالما
زىيان چوڭدۇر بولۇپ قالسا ئوسوش غايەڭدە باش عامىل

پەقەت قىلما غورورىڭنى رەفىق تاللاشقا سەن قوربان
ئىلىم ئەرپانغا بول راغىب بولار دىن باشقاسى باتىل

نادان ئاغزىنى ئاچقاندا كوڭۈللەرگە تولار غەشلىك
ھاياتىڭ لەززەتى بولماس قوشۇلساڭ سەن ئوچۇن جاھىل

رىزاھەق نى نىشان قىلغان كىشىلەرگە كوڭۈل باغلا
تولۇق ساقلانسا قەدرىڭ سەن بولارسەن مۇئمىنى كامىل

بىر زامان ئايرىلسمو ئاتا بالا بىر بىرسىدىن
ئاخىرى دىدار نسىب بولماققا تيچ پورسەت تىلەى

خلقىمىز تومىدىنى ئاقلاشقا بەلنى چىك چىگىپ
ئەمىلى سىپادىچون اومىز بولى خىزمەت تىلەى

موناجات

ئلاها به هر يمه ن قلغين علم ده ك ياخشى نعمت دين
هايات اومروم يراق قلما بو يوك اسلامغا خزمه تدين

اگر ياندو رمسالڭ يولدا هدايت نيڭ چراغىنى
ماڭا بولماس نسب اصلا بولوش ئه لچڭ گه اومه ت دين

ئلم برله دبلىم نى سال اولوغ زاتيڭ نى ئه سله شكه
نجات به رگين وابادين چولڭ شرڭ ئه رمه نده ئلله ت دين

اوزه م بيچاره هه م خه سته گوناه ده ريا سغا چومگه ن
سه په رگه بولميدى ماليم يراق كه تكه چكه سونه تدين

حايا تىم اوتتى كوب بيلله ربولوب ايلىس غه مه ن خاديم
خاتا سه هراسيد اكه زديم دبلم شاتلاندى بد عت دين

ئلىپ چاقما قنى مه ن قولغا يىقىپ كوپله رنى كويدوردوم
يىهشى ئاقتى راوان ئه لينڭ داوام كه لگه ن موسبه ت دين

كىمكى ماڭ سانە پىسىم دەب يتە لمەس غايە مخسەتكە
خارابدور ئەلڭ ئە خىر ھالى بولوبتور غاندىمو قابىل

وەتە نگە شان شەرەف كە لتور بولولغا باركوچوڭنى سال
تىرتسەلڭ حق اوچون ھارماى موراد مەخسەت بولور ھاسل

”ھەركىم ئۆزبەختى نىڭ ئۇستازى“

ئەقلى بار ھەربىركىشى ئۆزبەختى نىڭ ئۇستازىدۇر
ئۇ ھەققەتنى ئۆزىگە دوس تۇتۇشقا ئارزۇدۇر
سۇ قىسساگەرچە يۈرەك مۇنداق ئۇلۇغ ۋارھىس بىلەن
ئۇشبۇ ئىنسان گەۋدىسى گويا قۇرۇق بىرجازىدۇر
ئاھ يۈرەك بىرپارچە گۆشتۇر مەنىسىز سۇقسائەگەر
دەل ئۇچاغ ئالغان نەپەس مەۋجۇدى كاربون گازىدۇر
بەزىلەر دۆڭگە يىدۇ بارلىق ئىشنى بىرتە قدىرگىلا
چۈشۈنەممەي ئەگرىسىنىڭ تەقدىرنى كۆپ ئازىدۇر
قىلدى بىر باناسە ۋەپ تەقدىرنى قىلماي ھىچ كۆرەش
باشنى باسسائەگەر تاغ بويىسۇنۇشقا رازىدۇر
سەيى قىلماي بەختى تەلەي ئىزدىگەنلەردىن لىكىن
خەلىق ئەمەس ھەتتىيا يارىتقان تەڭرىمىزنا رازىدۇر
چۈنكى بۇئالەم ئەزەلدىنلا سەۋەپنىڭ ئالىمى
دەل ئۇنىڭ ئەكسىچە سۆزلەركونا يوتقان مازىدۇر
ئايەتى ھەق لَيسَ لِلإِنسَانِ إلا مَا سَعَىٰ
ئۇشبۇ قۇرئاننىڭ سۆزى دىلغا شىپالىق دارىدۇر
بارچە ئىشلارگە سەۋەپ ئىشلەشنى تەڭرىم بۇيرىدى
كىم ئەمەل قىلسا ئۇنىڭ قەلبى ھامان گۈلزارىدۇر

ئاقاردى چاچ ساقال مويله ريشتم قوريق ئككى كه كركه چ
قوتولدورغين رەهم ئەيلەب منى چوڭ پەردە ظلمتدين

يولەنى كلك ساڭا خاصدور براق مەن چە تسنديم يولدين
يولەنديم بنديگە دايم كيچپ هەم باغوجەئەتدين

تەشەككور ايتمەن مەڭگو ياراتقان سەن مينى انسان
يراق ئەيلە اوزەلڭ ئاسرا مىنى هايوانى خسلەتدين

قوسا قدين اوزگنى بلمەس بخود شەرمەندە غافل مەن
ئستم قارى موهەممەد هەم امين دورتوكى مللەتدين

نەچچە مىليونلاپ ساما يولتوزلارى سەيرە قىلور
قانچە ئالىملار ئونى بىلمەك ئوچون بىداريدور
بوكەبى ئىشلار تامام شەك شوبهەسىز تەقدىر بولوپ
بەزىلەر ئالتوننىماس ئارىيالاشتوروپ ئاوارەسىدور
بەزىلە رھەرخىل بالاغا موبتەلا بولسا ئەگەر
تەڭرىدىن كورمەى پەقەت دەيدو پالان پوستاندور
بەزىلە رھەرخىل گونالەرنى قىلىپ قەستەن ئوزى
دوڭگسە تەقدىرگە ئويالغانلىڭ يالغاندور
تەڭرىمىز قىلما دىگەن ئىشلارنى ئوتەكرار قىلىپ
قانچە ئەپسوس قىلسمو يالغانچىلىڭ پوشماندور
بىركىشى دەريالويدە ئوسسوز بوقتىن ئولسمو
بونى ھەم تەقدىرگە ئارتىش تەڭرىگە بوهتاندور
نازونىمەتلەرنى يوقدىن بارقىلش تەقدىر ئىشى
بونى ئىشلەش يە يىمە سىلىك بەندىنىڭ ئەپئالدور
ئاھ ھالالدىن تەرتوكوپ يىمەكنى تەڭرىم بويرىدى
كىمكى ئىشلەپ يىسە ئونىڭ تورموشى شاهانە دور
ئاھ ھورونلوقنى تورنىگە كەسپى قىلغانلەرچىنى
تاپسايەپ گەرتاپسا يىمە يدىغان ئىت جاندور
بوجاهان قىسقا جاهان ھىچكىم ئاڭا باقى ئەمەس
ئاخىرەتكە نىسبەتەن بىلسەڭ بودونيا پاندور

يالتىراپ تۇرغان قۇياشنىڭ نۇرىنى قەغەز بىلەن
توسقۇچى مۇرتەدلەردىن ئاللاھ ھامان بىزاردۇر
بەختى تەلەيدە يەدىكە نەمىزەتە سىلى ئۇ بىلسەڭ نېمە؟
ئىشلىگەن چىشلەيدىغاننىڭ كۆزلىگەن جانانىدۇر
ئاھ سەۋەپ قىلماي تۇرۇپ جانانغا يەتمەس ھېچكىشى
يەتمىگەنلەر بۇ جاھاننىڭ بىر ھورۇن ئىنسانىدۇر
بارچە ئىشپىلاس ئىشلىنى ئۆزمە يىلىچە سادىر قىلىپ
ئارقىدىن تەقدىرگە دۆڭگە شۇ مۇئۇنىڭ بوھتانىدۇر
بەزىلەر ھاكىم ۋە مەھكۇملۇقنى تەقدىر دەپ بىلۇر
بەلكى مەھكۇم ئەلنى ھاكىم ئەيلىگەن جانمانىدۇر
تۇغۇلۇش بىركۈن ئۆلۈشتەك ئىش ھامان تەقدىر بولۇپ
تۇزھاياتنىڭ بولۇر ئىش بەلكى جوزئى چارىدۇر
شۇنچە قانۇنلۇق قىلىپ بىزنى ياراتتى ئول خۇدا
بىزگە بىر تامچە سىستىق سۇلەردىكى ھەق جانىدۇر
ئەسلىسەك بىز قايسى ۋەقت ئۆلمەكنى بىلمەيمىز پەقەت
بۇ كەبى ئىشلەر تامام تەڭرىسىنىڭ پىنھانىدۇر
بىر مۇتۇگرو كىسنى ئەجەپ ئۈستۈگدە كۆپ گۈمبەز تۇرۇر
بۇ مۇتەگرىمنىڭ ياراتقان يەتتە قات ئاسمانىدۇر
كۈندۈزى كۈننى كۆرۈڭ ئاخشاملىرى ئاينى كۆرۈڭ
ھەركۈنى تاڭدىن خەبەر بەرگەن خۇدا چولپانىدۇر

چونكى ئوقىلدى قورالچە گۆدە قەلەمنى دائىما
بىزلىكنمە ھەروم بولوپ كەلگەن ئەلىم بىچارىدور
شونچە مىسكىن شوپخە بىچارە قىلىپ قويغان نىمە؟
ئويلىنىپ كورسەم بىلىمدىن ئوزگە توتقان يارىدور
ئەي قېرىندا شلەر كۆرۈڭلار بو جاھاننىڭ كارىنى
ھەممە ئىش باغلىق ئوزوكگە چەتلىنىڭ نىمە كارىدور
قولدىكى قورئاننى دايىم تاختا بىشقا ئەپ قويوپ
غەيرى دىنگە ئالدىنىشمو بىزگە ناموس ئارىدور
مىللىتىم قورئاننى توركى تىلدا ئوگەنسە ئەگەر
بوپوتون خەلقىم ئوچون نورلوق يورەك دىلدارىدور
چونكى بو قورئان كەرىم چوڭ نازونىيەت باغچىسى
بىز ئونىڭغا چاقىرىلغان تەگرىنىڭ مەھمانىدور
ئوشبو مەھمانلەرقاتارىدىن ئورون ئالماق ھامان
ئەھلى ئىسلامنىڭ شەرەپلىك پەخىرلىك ئونۋانىدور
ھەق تائالا رەھمىتىنى سوزلىسەك ھەددىن تولا
ئوشبو قورئان بىزگە قىلغان ئەڭ بويوك ئىنئامىدور
قانچە ئىچكىرلەپ كىرىپ يەتكەندە قورئان تەھتىگە
بو كوكول گولزارىنىڭ توزومايدىغا بوستانىدور
بەزىلەرنىڭ قولىدا بى باھاگە ۋە ھەر توروپ
بىرتىنگە زار بولوپ يات ئىشكىدە دىۋانىدور

بوجاھاننى كىم ئۆزىگە مەنىلىك ئۆتكۈز سىيلا
خام ئۆدۈنيا خام بولدۇنيا ئۆز ئۆزىگە خاندۇر
كىمكى تەكرىم تەقدىر بىنى توغرا راس تونۇسا ئەگەر
ھەر قاچان ئۆندا ق كىشى ئاللاغا چىن دوستاندۇر
بەزىلە قورئان ئوقۇپ قورئانغا قارشى ئىش قىلۇر
دىيىنى بوزغان ئۆندا ق ئادەم بارچە ئەل يامانىدۇر
ھەر كىشى ئۆز ئارزۇ ئارمانىغا قانماق ئۈچۈن
قىلسا بىر سەيلى سەۋەپ ئۆزدە ردىنىڭ دەرماندۇر
چىن ھەقىقەت نەدەپ سورسە پ يورش نىڭ ئۆنى يوق
بوھەقىقەت ھەق كالامىدا ئۈچۈق ئاشكارا دۇر
بىلىسىڭىز قورئان ھەدىس موتلەق ھەقىقەت تورنە بەت
چۈنكى ئۆھەقنىڭ كالامى ھەق رسول نەھكامىدۇر
ئىزلىسەڭ بەختى سائادەت شۇكالامدا بارئىدى
پايدىلانماسدىن نەجەپ بىزھەممە دىن ۋەيراندۇر
پايدىلانماي چالىكىن كوپپار ناسارالەر بوگۈن
بىزلىنى زاڭلىق ئەتىپ ئۆز كوڭلىدە ھەيراندۇر
بىزلە رنىڭ مو پەنجىمىز بەش موچە بولماي تۇتۇك خاراپ
چۈنكى قورئان ئىلمى پەن تەخسىك نىڭ موكاندۇر
بىزنى غەپلەت بۇشوكىدە تەۋرىتىپ ئاللە ى ئەيتىپ
كوكتە ئۆچقان سودائۆزگەن باتلىنىڭ قاپقاندۇر

بەزى ئشانلە رندە شە چەكمش خودانڭ ئشقىدا
نانغا ئاشق ساقاكەززاپ ئوت ئوچون پەروانىدور
بەزىلەر ئوزىنى موسولمان چاغلشپ دەۋا لدشپ
قلمشى ئەمما ئونڭ شەك شوبهسز كوپپارىدور
بەزىلەر بولغاچقا قورئان بويرۇقىدن بى خەۋەر
قىلدىن يانماى هامان يورگەن يېرى مەيخانىدور
بەزى ئاسى گوناهكار بەندىسنڭ قلمشلرى
بهشتاپ بولغان ساما يولتوزلرى نڭ سانىدور
كم خاتالقتن ئەگەر قول ئوزسلا ئوزول كسل
ئەپۇە قلغاى هەق تائالا قەهرىدن ئامانىدور
كم ئەگەر تەۋبە قلپ ئوتكوزمسە قايتا گونا
ئاه نە سوهادەك ئاگا ئاللائىگەم رەهمانىدور
هەق تائالانڭ كالامى توگومەس بايلق بولوپ
هەر سوزى بر موجزە بر گوهەرى دلدانە دور
بورملاش يا يوشوروش ياكى ئاۋوتوش مومكن ئەمەس
چونكى قلسغمايدىغان هەق نڭ هوكوم ئسلانىدور
دىندىكى مەزهەپ چلك قورئانغا موتلەق زت بولوپ
بوپوتون ئسلامىيەتنى پارچىلاش قلغۇرا قىدور
ئەهلى ئسلام نڭ يولى ئككى ئەمەس بردور پەقەت
نەچچە مەزهەپكە بولوش بوزماقچى ئوزگەن چارىدور

بلسڭز قورئان قوروق داستان ئەمەس ئنسان ئوچون
بەلكى تەڭرىمنڭ نەسھەت ئەيلگەن ئزھاربدور
ئوپەقەت بىر قلچە ئوزگەرمەيدىغان قانون بولوپ
كىمكى ئجرا قلمسا ھەر ئككى ئالەم خاربدور
بزگە ئو تارىخ ئەقدە ئەمردن بەرگەن خەۋەر
بو ئولوغ ئوچ ئش ھامان بزلەرگە چوك ھەمكاربدور
ئوشبو قورئان مەنسنى بلمگەچ نورغون كشى
دەيدو كوپ تەكرارلسا قالادەردمزگە داربدور
گەر ئاڭا قلماي ئەمەل كوپلەپ ئوقوپ سوپسوپ دىسە
بو كشىنڭ قەلبى پاكلانماي ھامان بيماربدور
تەڭرىمز ئقرەء دىگەچ دائم ئوقوپ ئوگونوش كرەك
مەنسنى ئوگونوش ئەسلى ئونڭ نشانبدور
ھەق بلەن ناھەقنى كىم تەتبق قلپ ئاجراتسلا
بو ئوزى ئالم بولوپ ئەلنڭ سويەردلداربدور
سەللنى كەيسە يوغان قورئاننى قلمسا ئەمەل
بوئەرەپچە تەرھمان ياكى ھاياسز قاريدور
بەزى ئالم مەن دىگەنلەر ئوگونوشنڭ ئورنغا
قايسى جايدا نەزرە باردەپ ھەرقاچان تەيياربدور
ئاھ ئولەردن ئلگى ئالغان نەپسى شەيتانلەر ھامان
چوك تەمەخورلوق بلەن سەييتكە بى سەياربدور

كىم ھەققەت بايرىغىنى ماكسا تولوپ سەپ ئالدىدا
ئەولىيادور نۇ ئادالەت تەختى نىڭ سولتانىدور
ئەولىيالىق شەرتىگە توغرا كىلور شوندا ئاق كىشى
بەزى ئاشقلە ۋىسارا ئاگلەر پول وە مال مەستانىدور
ئوشبويالغان ئەولىيالەرگە بازار يوقتور بوگون
چونكى بوخەلق نىڭ يىگى ئوسكەن يورۇق دەورانىدور
بىز چوقونمايمىز ئەگەر بولغاندىمو راس ئەولىيا
ئەگىشپ بىللە ماگارمىز چونكى ئوھە ققانىدور
بىر خودادىن باشقا ھىچكىمدىن پاناكوتمەك خاتا
بەندىدىن كوتمەك مەدەت موشرىكلىك نىڭ ئەپئالىدور
بارچە ماختاش ماختىنىش بىلمەسلىك پەققەت ئاللاغا خاس
ئەولىيادىن تىلمەك ئەلھەمدونىڭ ئىنكارىدور
مەيلى قانداق ئەولىيالەر ئەنبىيالەر بولسىمو
قودرىتى يوق باشقورۇشقا تەكرىنىڭ چاكارىدور
كىم ئەگەردە ئەولىيالىقنىڭ تونىغا يوگونوپ
ئالدىسا ئوزخەلقنى وەيلون ئونىڭ ماكانىدور
ئوشبو ئوت سىرتىدا قالماس ئاتوغرا ئەگەشكەن كىشى
تەگلە كون ئەدلى ئادالەت نىڭ جازامەيدانىدور
بەزىلەر ئوزىنى سەييد ئوغلى دەپ ئالدايد وغو
بوموھەم ئالدامچىلارنىڭ شوتوزاق قاپقانىدور

بىرلشىشكە قىلدى دەۋەت ئۇل ھەدىس قۇرئان ئوچۇق
قىلمىسا ھەركىم ئەمەل تەڭرىم ھامان دىشواردۇر
ئويلىساڭ بىرۋاغ چۈشقىنى سۈيۈندۈرۈش مۇمكىن ئەمەس
گەرچە بىر بىرلەپ ئوشاتساق ھەممىسى تارماردۇر
كىمكى بۆلۈنچىنىق ساۋاقنى ئوزىگە دەسلىق قىلمىسا
ھەرقاچان مەغلۇپ بولۇپ قىلغان بىكاردۇر
ھەق سۆزىنى ناسخۇمە نسوخ دىمەك توغرا ئەمەس
ھەممىسى كوچقا ئىگە ۋاقتى ۋە پەيتى باردۇر
ئەھلى ئىسلام ئەجنەبىلەر ئالدىمىغا گول بولۇپ
پايدا قوغلاپ ئا قۇۋەت تاپقانلىرى زىياندۇر
بىلسىڭىز قۇرئانغا زىت بولغان دىنى كىتاب
كۈن يۈزىنى قاپلىغان گويا كى چوڭ توزاندۇر
چىن ھەقىقەت چىن ئادالەت مەركىزى ھەر دائىما
ئوشبۇ توزانلەرنى سۈزۈپ تاشلايدىغان بوراندۇر
بەزىلەر مازاماشايىخدىن تىلەيدۇ بەختىنى
بىزگە بۇ مۇشرىك لىنىڭ قازغان چوقۇر زىنداندۇر
بەزىلەر ھايات مازادەپ ئەۋلىياغا باش قويۇر
بۇمۇ ھەم ئالدامچىلارنىڭ ئازدۇرۇش تامالدۇر
ئەۋلىيا دەپ كىشى يوق دىيىشكە بولمايدۇ ۋە لېكىن
چىن ھەقىقەت چىن ئادالەت دەل ئونىڭ روخساردۇر

ئويلمايدۇ ئوت سامان يىگەن ئىشەكتەك بەزىلەر
نەچچە بىلەر نوختىسىغا باش تىقىپ ئاۋارىدۇر
كىم كى تەنقىدى قارات قوچ ئاچسا ئاغزىنى
خىل موخىل قالپاق قوتەھدىد ھەر قاچان تەييارىدۇر
بەزىلەرنىڭ ئاغزى ھەرگىز ئوخشىمايدۇ دىلىغا
بويىچە قەتلا ئىككى يۈزلۈك لاۋلىمائىت ئەلپازىدۇر
بەزىلەردا ئىسمىنىڭ شەكلى لەۋپەكە دەسسىگەي
خود دى بومود ئەل مونايىق نىڭ خۇيى ئەيىپالىدۇر
مىڭ ئىشت مىليون ئىشت مىليارت ئىشت دەيمەن شۇڭا
يۈرىگىم ھەسرەت تىغىدىن پارە پارىدۇر
بەختى سىزلىك نىڭ ئاساسى يىلتىزىن قازسام بوگۇن
قايسى سەۋەبتىن بولغىنى ئەلگە ئوچۇق ئاشكارىدۇر
ئويلىسام بوئاقىۋەتكە بىزنى دوچ قىلغان پەقەت
بەخت كارلىقمۇ ئەمەس مەھكۇمىيەت جەريانىدۇر
بومىڭ تەھلىل لىرىم بىر خىل تەۋەككۇل مۇئەممەس
چۈنكى تەستىق ئەيلىگەن ئول تەگرىنىڭ قۇرئانىدۇر
بوھەقىقەتنى چۈشەنگەن ھەم كۆڭۈل بەرگەن كىشى
ئىككى ئالەم ئالدىدا بىر ئاق نىيەت مەردانىدۇر
قايى كىشىنىڭ يۈرىگى سوقسا ھەقىقەت دەپ ئەگەر
ئاھ ئۇنىڭ باش قوماندانى پەقەت ۋىژدانىدۇر

بەزىلەنىڭ بوكەبى ئالدامچىلازنى ياقىلنى
ئوشتىكى تورغان دەرەخكە پالتونى چاپقاندۇر
كىمنە قىيدە ھەم ئىبادەت خىزمەتتە تۈز
ئاقسى كىم بولسا بولسۇن ئول سەييد ئەۋلادىدۇر
جۈملىدىن ئاپپاق غوجا ئىشلىنىڭ ئالدامچىسى
بوھەقىقەتتە ياۋۇز دۈشمەنلىنىڭ ئىشانىدۇر
ئۆزئۆزىنى خوشبوراق بىرگۈل قىلىپ كۆرسەتسىمۇ
ئەسلى شۇمبوي بولۇپ شەكلى ئۇنىڭ دەيھاندۇر
ئاھ ئۇنىڭ زۇلمەت تىنىقىدىن كۆڭلىمىزمە جىروھ بولۇپ
تايورەك ھازىر غۇنچە ھەسرەت ئەلەمدىن ياردۇر
ئوشبۇئە ھەۋالنى چۈشەنمەستىن نادان خەلقىم بوگۈن
بەلكى ئاپپاقنى تاۋاپ ئەيلەپ ئەجەپ ئاۋارىدۇر
ھەم سەۋەپ قىل ھەم تەلەپ قىل قەستىنى ئاللادىن تىلە
ئىككىسى بىرلەشسە لامەخسەتكە يەتمەك ياردۇر
ئىشلىگىل ھەم تىلىگىل قورئان ئوقۇپ دورۇت ئوقۇپ
ئىشلىمەي قىلماق دۇئا كىملەرنى ئۆگەتكەن چارىدۇر
ئول خودانىڭ ئەمرىنى ئۆزئەينى ئىجرا قىلمساق
ئاقۇۋەت مۇنداق كىشىنىڭ ئۆرنى ئوت گۈلخاندۇر
بەلگۈلەيدۇ ئىككىدىن بىرنى ئۆزە كىشىنىڭ قىلمىشى
چۈنكى بۇئالەم ئەزەلدىن ئىمتىھان مەيداندۇر

هیچ سەوەپ قیلمای توروپ بەختنڭ خوشینی قوغلساڭ
ئوتوتوق بەرمەیدیغان بیرخیل خیال جانواردور

بەختی تەلەی موکورەشتن قولغاگەلگەی هەرقاچان
قاتنشیپ ئولسە شەهد قالسا ئەگەردە غازیدور

کمکی مونداق شان شەرەپلك پولنی تاللاپ ماڭسلا
ئککی ئالەمدە ئونڭ کوڭلی هامان پاك تازیدور

بەزیلەر گویا گاچا هەم گاسو هەم ئەما بولوپ
ئوسرا تەل موستەقم دەك توغرا یولدن ئازیدور

شونچە داغدام یولنی ئاللاکورستپ تورسا ئوچوق
غەیری یوللەردە مککپ ئوزنڭ گورینی قازیدور

توغرا یولدن قلچە موچە تنمەی ماکماق کرەك
یاخشلق برلە یامانلق نی پەرشتە یازیدور

بەزلەر ئالدایدو ئەلنی ئەکسی سوزلەرنی یاساپ
بو یاسالما سوز پەقەت گریمچی نڭ پەدازیدور

بەزلەرنڭ سوزلری پاه ئاڭلماققا برئەسەل
تەمنی کورسەڭ تتپ گویا کی ئاغولازیدور

تاشلمایدو جانبا قارشتلار خوشامەت کەسپنی
بەری برخولقی قاراڭ تەتەی خنم نڭ نازیدور

قاربلەن کومگەن تولوکنی یوشوروش مومکن ئەمەس
یاپسموگول چەمبەرەك ئوبارسبر جنازیدور

بۇ كۆكلىنىش سەھنىسىنى يورۇتۇپ تۇرغان پەقەت
خۇددى مىڭ ۋاتلىق چىراغدەك دىلدىكى ئىماندۇر
بەزىلەر مۇنداق يورۇقلۇقلارنى ئانچە خالىماس
قەلبى كور ھايۋان تەبىئەت كەمسىنىڭ ئەپسانىدۇر
قول ئۈزەيلى بىزگە سىڭگەن بارچە ناھەق ئىشلاردىن
ھەق تائالا ھەققە يول باشلايدىغان غەمخاردۇر
ئەسلى بىزنى تامام ھەق كالامىدىن مەھرۇم قىلىپ
بەزى يالغان پەتىۋا قىلغان بىلىمسىز قازىدۇر
دىندىكى ئۆلچەملىنى ھەم تاۋۇتۇپ ھەم كەملىتىپ
بورسلاپ بوزغان يەنە مەددا ئوقۇر ئەندازىدۇر
ھەممە ئىشنىڭ لائىتقاداتون پىچىش بەكمۇ موھىم
ھەق كالامى بىز ئۈچۈن ئەڭ توغرا بىر ئەندازىدۇر
بىز شۇڭا قۇرئانغا ذىت بولغان توقۇلما سۆزلىنى
بىر قاتار ئىسلاھ قىلىشنىڭ نوقتىلىق بىر بازىدۇر
بەزىلەر ھەرخىل ئاساسسىز ئىشقا تاچىلىك تۇرار
چۈنكى كۆڭلى بىر قولۇپلانغىلىق دەرۋازىدۇر
بەزى ئىلغار ئوي پىكىرلىك ئەھلى ئىسلامىلەر ھامان
بۇ قولۇپلارنى ئېچىشنىڭ جەڭگىۋار سەردارىدۇر
ئەيتمەن كە سىكىن شۇڭا ھەرزامانۇ ھەرماكان
كىم كۆرەش قىلسا ئۇڭا بەختى سائادەت يارىدۇر

ئەقلى بارھەربر كشى

ھەقنى دوس توتقاي جاھاندا ئەقلى بارھەربر كشى
ھەق ئوچون قلماق كورەش چن ئەھلى وژدان نڭ ئشى
ھەق بلەن ناھەقنى ئاجراتماقتا دانالق كرەك
كم ئونى ئاجراتمسا يوقدور ئونڭ ئەقلى ھوشى
برمسال باركى ھەققەت ئگلەرسنماس دگەن
سوندوروشنى ئويلغان ئەخمە قلنڭ ئوخلاپ چوشى
كم ھەقەقەتنى ئوزگە دەرسلك قلمسا
كەتمگەي ئونڭ بشدن ناھەقىقەتنڭ موشى
ئاقوەت مونداق كشى پوشمان ئوتدا كويدورلەر
قوربلار ئوزنڭ يغى برلە ھامان ئوزنڭ گوشى
كمكى ياشلق ئومرنى ئوتكوزسە پوشمانسز ئەگەر
جانچقار ھالەتتمو ھەمرا بولور كوڭول خوشى
سوكتپ تاشلەرقالور ئوسماكتپ قاشلەرقالور
ياشقمو باردور ئولوم بركون توزيدو تورموشى
شوسەوەپلك سەن وەقتنى خوددى گەوھەردەك توتنو
سالمسون غەپلەتكە سچ ئالتون بوشوكنڭ تەورشى

بەزىلەر راس ئورنىغا يالغاننى سوزلەپ جانباقار

بومنىڭ تەسوۋرلىشىم شۇئىككى توپ ئوبرازىدۇر

ھەق بىلەن ناھەقنى ئاجراتماق ئۈچۈن ۋىژدان كېرەك

ئەشبۇ ۋىژدان بۇيرۇغى ئەدل بەختنىڭ ئۇستازىدۇر

كىم ئەگەر پاك ساقلىسا ۋىژداننى ئىيماننى

قىلىش زىمىستان ئىچرە موكوگۈلى باھارنىڭ بازىدۇر

بولمىغىن ياشلىق باھارىىگدا ئىچىلغان ھە پىرەك
خوددى قارغايدەك ياشارغىن كوكلىگىن يا زو قىشى

سەن ئەگەر سالسالڭ ئىمارەت ئولىنى مە ھكەم ملىگىن
تەڭلە بە شكوندىن كىسىن زەى تارتمسون تامنڭ قىشى

باتورانە شئرلەرنى تولغىن ھە رجايدا سەن
ئاروناموش مەرت يىگتكە ئاقسابىر تامچە يىشى

ياخشى ئشلەرگە ھامان قارىغىن موھە بىەت كوز بىلەن
بول يامان ئشلەرگە ئوت ئاچماق ئوچون چاقماق تىشى

سەن كشلەرقە لىبىنى دوختور كەبى رىسگەن دەكور
ئالدراپ بەرمە باھا پاقىراپ تورساتشى

بارمو وثردان بارموئمان بارمومە وقە تەكشوروپ
شەرتى توشقان دوسلىرىكنڭ بول ھە قىقى سىردشى

سەن رەپىق بىرلەرە قىپ نى ئايرامىڭ واخ توزبلەن
تەگمسون بىركون پىشانەڭگە تونڭ منەت ئىشى

بەدنيەت مەلئونلىدىن قاچقىن يىراق مىڭگە زىنىرى
چونكى يوقفاى مەينتى ھەتاتكىپ كە تىسە پىشى

سورتى ئادەم يىلانلەر تولغونوپ قىلساخەرس
قىلچە موقلما پىسەن يوقتور ئونڭ مىڭ بىربىشى

بىرنى بىر دە يمىزدىگەن ئەھلى خوتەن ئەجدادلىرى
چىن ھە قىقە تموجاھاندا بىر دو رود يوق تە گدشى

سەيى قىلماق ئىجتىھات قىلماققا تەڭرىبىم بويرىدى
قىلمىساڭ بەلكى ئەمەل ھەققە بولورسەن زىت كىشى

چونكى بوئالەم ئەزەلدىنلا سەۋەپ سىنىڭ ئالەمى
ئۆژمە پىدىش ئاغزىمغا چوش دەپ ياتسا بولمايد وكىشى

ياشلىغىڭنى بىر مونوتون مومەنسىز ئۆتكوزمىگىن
شونى چوڭقور ئويلىغىن مىڭ يا شىقا كىرمەيد وكىشى

سەن ۋەتەن مىللەت ئوچون جان كويدوروپ ئال ياخشى نان
بوجاھاندىن بىر كىتىپ ئىككىنجى كەلمەيد وكىشى

بوجاھان ياخشى يامان نىڭ ئىمتىھان مەيدانىدور
بەلگولەيدو ئىككىدىن بىرنى ئوزەڭنىڭ قىلمىشى

كىم ئومور تارىخقا سالسا ئەگەر زەررە داغ
قانچە پوشمان قىلسىمو كىنگە يانمايد ويشى

بىر ماقال باركى چىشىڭنىڭ بارىدا گوشىيە دىگەن
قايتا چىقمايدو چوشوپكەتسە مىسالەن بىر چىشى

بىقوۋەت مىنگەن ياغاچ ئاتقا تامام شاھوگادا
بولمىدى ئالەمگە توگروك ئول سولايماندەك كىشى

توغولوش بىركون ئولوش ھىچ تەۋرىمەس قانونىيەت
چارىسىز قالدى سەپەرھە تىتاكى لوقماندەك كىشى

بەش مىنوتلوق نەپسى شەيتان كىنىگە كىرمە شوڭا
سوپ سوزلوك سودەك ئىسقىپ ئوت بولمىغىن كولىسنىڭ لىشى

ھەقنى سويگەن جانىمىز

ھەقنى سويگەن جانىمىز   ھەق بىردىگەن ئىمانىمىز
ھەق سىنىڭ رازىلىغىڭدىن   قايتمىغاي ۋىژدانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

زىكرى يادۇر ھەق بىلەن بول   بولما غاپىل بىرنە پەس
ھەق ھەمىشە يارۇ ھەمدەم   دەپ تونۇش ئىرپانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ئىستىگۈم سەن قايدا دەپ   جەۋلان قىلۇر ھەردەم يۈرەك
دىنى ھەق مىللەت ۋەتەندۇر   سويگۈمىز جانانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەق ئىبەردى ئەلچىلەپ   ھەق يولنى كۆرسەتمەك ئۈچۈن
ھەممە دىنلەر ئىچرە ئەلھەق   دىنىمىز ئىسلامىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

مەرىپەت يولى بىلەن   ھەقنى تونۇتماق ئىشىڭ شەرەپ
ھەق تائالانىڭ سوزىدۇر   ھوججەتۇ بۇرھانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

دىنى دۇنيا ئاخىرەت   بەختۇ سائادەت مەشئەلى
ئىلمى ھىكمەت مەنبەئى   قانۇنى ھەق قۇرئانىمىز

بۇ ھەقىقەتكە يەتىشنى ئارزۇ ئارمان قىلىپ
ئوچۇدۇ ئالەم ئاراپە رەۋاز قىلىپ بىلىم قۇشى
ئاقىۋەت چىققاي ۋۇجۇتقا كۆزلىگەن ھەققانىيەت
قانچىلىك كەز بولسىمۇ بۇشۇپەلەك كىنىك گەردىشى
ھەق ئۈچۈن كۆكرەك كېرىپ ئۆتكەن ئىكەن سادىر بۇ دام
بولدى قۇربان ئوشبۇ يولدا شائىر قايىنام ئۇركىشى
ئاھ بۇنىڭدەك مىڭلىغان مىليونلىغانلار ئۆتتىغۇ
بول شولەرنىڭ تائەزەلدىن تائەبەتلىك يولدىشى
بۇ ھەقىقەت بۇنە سەھەت بىر كىشىگە خاس ئەمەس
چۈن ئەمەل قىلسۇن ئونىڭغا خاھى ئەركەك خاچىشى

پيدا بولسون جانىمىز

ھەقغە ھەركىم بولساتە سلىم — تۆچ ئىلىش بىزگە ھارام
نەپسى شەيتان شۇملىغىدىن — ساقلىنىش بوچپا رىمىز
پيدا بولسون جانىمىز

ھەقغە دوشمەنلە شسە ھەركىم — تائىنە بەت واجىپ كورەش
ھەقگە كىم بەرسە مەدەت — ھەقلىق ئاكائىھسانىمىز
پيدا بولسون جانىمىز

ھەممە مەزھەپنى موھەممەت — مەزھەب دەجەمئىلە
دىنى مەزھەپ ئىختىلاپىن — ھەل قىلىش ئىمكانىمىز
پيدا بولسون جانىمىز

كەتبە توللا قىبلە مىزدور — مەركەزى روىي زەمىن
ئىتتىھاد بول تىبنى ئادەم — بوكى ھەق پەرمانىمىز
پيدا بولسون جانىمىز

ئاي وە يولتوز بايرىغىمىز — كوكتە پەرواز ئەيلىسون
ئامە نەللائالغاچا مداش — ئەلك شەرەپلىك شەئنەمىز
پيدا بولسون جانىمىز

بىر موجاھىد مىڭ بولوپ — نۇن مىڭ يەنە يوزمىڭ بولوپ
ھەق شوناس ئەجدا تلەر — باسقان ئىزىدىن ماڭىمىز
پيدا بولسون جانىمىز

گەرىقلسالىك ھورقوچپا — قىغايقىلغايسەن دىگىل
گەرھايا تىمىز قالماغاي — دىللە ردە ھېچ ئەرمانىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەممە ئالەم سەرۋەرى   بارچە پەيغەمبەر ئەپزەلى
ئۇل مۇھەممەت مۇستەپا   قەۋلى ھىدايەتكاسىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەق تائالا نۇسرەتىدىن   بولمانا ئۈمىت ھىچقاچان
ھەق ئەگەر قىلسا نەزەر   شول دەۋلەتۇ سۇلتانىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەقنى دەيمىز ھەق دىگەن بىز   ھەق ئۈچۈن مىڭ جان پىدا
بۇسرادە چوڭ ئاتوم   قۇۋۋەت قورال قالقانىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ئارتەمەس مىز يالغۇز ئەمەس بىز   بىز بىلەن سانسىز مەلەك
مىڭ ۋەلى يۈز مىڭ شەھىتلەر   پانى ئولماس جانىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەق دىگەن باشقا دىگىل   دۈشمەنگە باش ئەگسەك ھارام
ھەق ھەقىقەت يولىمىز   ھەققانىيەت مىزانىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ئەي ئەزىز مىللەت ۋەتەن   تەۋلادى قوزغال ئۇيقۇدىن
ئاڭلا بوغالىپ زەپەر   مارشىنى تۈركىستانىمىز

پىدا بولسۇن جانىمىز

ئەدلى ئىنساپ ئادەمىيەت   ئالى ھىممەت بورچىمىز
ھادىيۇ مەھدى بولۇپ   ھەقنى سۈيەر ئىنسانىمىز

مارش

تورولك توغرانمز   موقەددەس يورتمز
كولك ئاسمان   ئولوغ هلال بايراغمز
ئاللاموهەممەت يولمز   قورئان خزمتمز ئسلام
يورتنڭ قولى بز
هەي! هەي! قوزغلايلى ئەي موسولمانلەر دينى
مللەت يولدا قايناي وىژدانلەر دينى مللەت يولدا
قاينايدو قانلەر!
وەتەن ئەسكرى بز   پوت قوللارىمز
كوز ديماغمز   هەريېرىمز ساغلام
دىنى مللەت هايات   نوموس وىژدانمز
هەي هەي تورولك ئوغلى بز   ئانا يورتمز
شەرقى توركستاندور   تورولك ئوچاغمز
دىنى مز ئسلام مز   ئولوغ سونجاغمز
دىنى مز قورئانمز   ئولوغ ئونوانمز
هەي هەي قوزغلايلى ئەي موسولمانلەر دينى مللەت
يوليدا قايناي وىژدانلەر دينى مللەت يولدا قاينايدو
قانلەر!
كەچەلەر كوندوزلەر   تاغ بلەن توزتاش

ئالغا چامدا قورقما ھەرگىز   بولماغا پىل ئەي ژىگىت
بىيسە تون قانلىق جەسەت   لەردۇر پولات قورغانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ياشە ھەممىز ياكى غازى   بىزگە چوڭ شەنۇشە رەب
ھەق تە ئالا ئالدىدا   ئوچەس پەگۇن ئونۇ انىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

بولما ئەمدى كوپرى زولمەتكە   ئەسىر ھىچ دەۋرىدە
بوسشارت چوڭ نجاتلىق   ئەك ئولۇغ دەۋرانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەق تە ئالا نوسرەتى   بىزلارگە ھەردەم ھەرنەپەس
شوبنەمىز ھەق دىن زەپەر   تاپىما قچا چىك شمانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ئەي ئەلى بوغرايىگىت لەر   نىڭ ھىدايەت سازى بول
ھەقنى ئىت ھەقنى ئوگەت   ھەقدۇر يورەك جەولانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

مەرت يىگىتلەر بىرلىشگىلەر   سەفنى موستەھكەم قىلىپ
مەرتنى مەيداندا سىنار   مەردانىلىك مەيدانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

تامام

«ئوغلوم»

جاھان بازارىدا ئوغلوم سىناقسىز بىر مۇئمىنسان يوق
سىناقدىن ئۆتمەيىن ھەرگىز بەختكە ئاندا ئىمكان يوق

ئەزەلدىن شۇ ئۇسۇل بويلاپ پەلەكنىڭ چەرخى چۆرگۈلدى
جىنىدىن كەچمەيىن ئەسلا ۋىسالى ئەيلە رگە جانان يوق

نەبىلەر ئەۋزەلى ئەھمەت نىجاتلىققا سىلسىبىدۇر يول
بۇ يولدىن چەتنىسە ھەرگىز ئۇنىڭغا باغۇ رىزۋان يوق

ساداقەت بەلۋېغى باغلاپ قىلىپ خەلقىڭگە خىزمەتنى
كەچۈرسەڭ ياش ھاياتىڭنى سىنىڭدە قىلچە ئەرمان يوق

بۇ يولغا چوڭ قەدەم سالدىڭ ئىرادەڭنى بوشاشتۇرما
جاپاسىز ئۆزلىگىدىن كەلگەن جاھاندا ئىلمۇ ئىرپان يوق

1984-م

مىللەت يولىدا كىسىلسە بىر باش

دوشمەنلەرگە سا قىلايمىز دىللىدا ئىنتىقام

ھەي ھەي قوزغىلايلى ئەي موسۇلمانلار دىنى مىللەت يولىدا

قايناي وىژدانلار دىنى مىللەت يولىدا قايناىدو

قانلار!

تامام

ئۇلار ئايرىلدى ئىككى تەرەپكە
ئوخشىدى گويا ئەجەم ئەرەپكە
بىرسى ئاتالدى جەدىت ۋەھھابى
بولغاچ ئۇلاردا رىغنەت ساھابى

بولار تور موشتا خىلى مۇتەدىل
قالار تەگرىنى ھەر ئىشقا كېپىل
ئىبادەت بىلەن قىلماس تاپاۋەت
مېھنەت رىزقىغا قىلار قانائەت

قىلچە قورقمايدۇ ھەيۋەت مازاردىن
قاچمايدۇ ھەمدە ئاۋات بازاردىن
ئەۋلات ئوقۇتۇش ئۇلار خىسلىتى
چىدايدۇ كەلسە ئۇنىڭ كۈلپىتى

قۇرئان ھەدىسنى قىلىدۇ رەھبەر
بولغاچ باشقىسى ئىسلامغا خەتەر
ئىستەيدۇ دائىم رەسۇل ئىش ئىزى
سۆزلەيدۇ ئەلگە "دىن" نىڭ يىلتىزى

مۆئمىنگە ئەسلا كۆتەرمەيدۇ مۇش
زالىمنى كۆرسە كەلمەيدۇ ھەم بوش
"دىن»نى قوغداشتەك ئىسىل روھى بار
بۇ يولدا كەلگەن جاپاغا چىدار

قەيەردىن خەتەر

ئۇيغۇر خەلقىنى باستى چوڭ غەپلەت
تەڭرىم بەرسىمۇ كۆپ كەڭ نىئمەت
چىقار بۇيەردە بىر يېڭى سوئال
كەلدى قەيەردىن مەغرۇرلۇق ئەھۋال

تىل يۈرەك بىرەر بونىڭغا جاۋاپ
بولدۇق ھەممىمىز بىھاجەت ساۋاپ
ئۇنداق بولسا بىز سالايلى نەزەر
بەلكىم بىلۇرسىز قەيەردىن خەتەر

ئىچكىرلەپ كىرسەك ھەربىر ساھەگە
سالساق بىر قۇلاق ئۇلار ئاھىگە
كۆچۈپتۇ قايان ئۇيغۇر سۆھبىتى
كىم باغلانغان ئىچكى ئۈلپىتى

قىلساق تەپەككۇر ئەھۋال بىلىنەر
ئەقىل ئىشلەتسەك قىلارمىز ھەزەر
ئەۋۋەل سۆزلەيمەن ئالىم ھالىدىن
ئۇلار سۆزلىگەچ دىن ما قالدىن

ئۇلاردا بولسا دىنغا قايغۇرۇش
چىقايستى ئەلدە ماجرا ئۇرۇش

"دىن" نىڭ نامىدىن ئەجرى تىلەيدۇ
بۇ ھەقتە دائىم تىغىنى بولەيدۇ
ئولتۇرسا قوپسا پىرنى ئەسلەيدۇ
رولىنى بوراشقا ھەرۋاخ قەسلەيدۇ

بۇلارنىڭ سانى ئەچچە بارا ۋەر
لەيكىن ئەھۋالى ئىنتايىن خەتەر
ئونىڭ ئوستىگە ئەخلاقى تۆۋەن
كۆرۈنمەكتە بۇ ھەر كىمگە روشەن

"دىن" نىڭ ئاپىتىۋى چىقسا چوڭ دىندار
كەلسە چاپقۇنى بولار ئىسيانكار
نىمە ئۈچۈن مۆمىن بولماس ئىتتىپاق
قىرىنداشلەرچە ياشىماس ئىناق

كىمكى كەلمىسە تەڭرى سۆزىگە
قارا چاپلىدى ئىسلام يۈزىگە
ھەر كىم خاتاغا بولسا سەۋەپكار
تەڭلە مەھشەردە بولۇر جاۋاپكار

بولۇپ تۇرۇغلۇق تەڭرىگە بەندە
ھەققانىيەتنى قىلدى دەپسەندە
دىنى مەزھەبى ھەمدە مىللىتى
بىر بولۇپ تۇرۇپ ئاشتى ئىللىتى

مەڭگۈ قوغدايدۇ كىتاب سۈننەتنى
نىشانى سۇرۇش شېرىك بىدئەتنى
بار دۇر ئۇلاردا قىسمەن كەمچىلىك
تۈگەتسۇن بۇنى قىلماي كەچىلىك
سىز مۇۋەھھەد دەپ مەغرۇرلۇق قىلىش
تەلەپتىن تۆۋەن مەجبۇرلۇق سىزىش
لېكىن بۇ ئىشلار يا تەماس ئۇسۇلغا
چوڭ داغ بولمىغاچ شەرىئەرە سولغا
شۇنداق ھەم بۇنى تۈزۈتۈش كېرەك
ئۇ سارىنرا ھەق غايە ھەم تىلەك
بىرسى نىڭ ئىسمى بىدئەت روھانى
روھقا يولۇنۇش بولغاچ ئەرمانى
بولار كەلتۈرگەچ تەڭرىگە شېرىك
ئاتاشقا لايىق ئىسمىنى مۇشرىك
كۆرمەي تەڭرىدىن ياخشى يامانى
بىلدى قەبرىدىن پايدا زىيانى
بىرىلگەچ ئۇلار رەيى ھاۋاغا
ئىبادەت بىلىپ چۈشتى ساماغا
قىلسا تىلاۋەت راھەت ئالدۇ
چىقسا مەنسى غەۋغا سالدۇ

ئاشقاچ كونسىرى پول دە سىمايىسى
كوچتى شوھرەتكە ئولارغايىسى
بايلىق توپلاشقا قىلغاچ كوپ ئەرمان
ھەرئىشتا قىلدى پولنى چوڭ مىزان
ھەقنى ئىزدەشكە پورسىتى يەتمەس
پولنى كوپ تىپىش ئالدىدىن كەتمەس
دەرۋەقە بايلىق بىر بولوك نىمەت
ئادالەت بىلەن توپلاشقا روخسەت
ئەڭ چوڭ ئادالەت تەڭرىنى تونوش
ھەر بىر ئەمرىگە شەرتسىز بويسونوش
پەيغەمبىرىمگە ئەگىشىش ئىزچىل
ئونىڭ يولىنى توتوش جان بىدىل
دىنداش نەپسىنى ئوزىنىڭ بىلسىپ
قىلىش تىجارەت ئىنساپقا كىلسىپ
دوكاننى ئاچساق ساداقەت بىلەن
ئوتەر ئومرىمىز ئىبادەت بىلەن
ئەسلا قىلمايلى نامازنى قوربان
بوئىش موئمىنگە ئىنتايىن زىيان
ئەمدى كىلەيلى دىخان ھالىغا
نەزەر سالايلى" دىن " ئەھوالىغا

ئىلىم ئارقىلىق ئاڭلىق ئىشەنمەي
موجمەل قارىدى "دىن"نى چۈشەنمەي
شۇڭا ئەۋج ئالدى ئىغىر ئاداۋەت
دىللەرنى ئوراپ ئالغاچ قاساۋەت
قىلسا موللىلار ئەگەر ئىنساپنى
ئويلايتتى ئەڭلە بىررە جاۋاپنى
ھەققە بويسۇنۇپ تاشلايتتى باتىل
ھەر ئىش ئۈستىدە سۆزلەيتتى ئادىل
قىلاتتى دىندا قۇرئاننى رەھبەر
تارقاتماس ئىدى يالغاندىن خەۋەر
شۆھرەت جوغلاشقا يوروپ ئالىملار
پىتنە مەركىزى بولغاچ زالىملار
بىرلىك كە بولدى ئەڭ چوڭ توسالغۇ
تەپرىق ئوتىغا بولدى يىقىلغۇ
دىمەك ئالىملار پىتنە مەركىزى
باسقاچ ئام خەلقنى ئۇلارنىڭ ئىزى
ئەمدى سۆز ئاچاي تىجارەتچىدىن
ھەمدە بىنا كار ئىمارەتچىدىن
بولارنىڭ كۆپى يەتتى مەخسەتكە
تولغاچ يۈرىگى دۇنيا دەپ دەرتكە

دینومللەت تتن قلچە بی خەوەر
یورسە ئەولادی سزمدی خەتەر

دین دیگەن نمە ئونی نوگە تمەی؟
کوپری شریکنی ئویدن توگە تمەی.

سالدی ئەولاتنی ئوقەت یولغا
قلدی قانائەت تاپقان پولغا

غەزەپلە نمدی بوپکە تسە پاجر
هە تتاجم توردی بولسا چمك كاپر

بولار ئوزنی موئمن ئاتایدو
ئەرتە ئاخشامدا تەسوی سانایدو

دوسلار ئسلامنی قلای مەن بایان
ئاددی سوزنی دەی بولسون ئش ئایان

ئسلامدا باردور بەش چوك پرنسپ
کم ئزدمسە بولماس دین سنسپ

بری ئشە نمەك ئسلامنی هەق دەپ
خودا بر هەمدە رەسول بەرهەق دەپ

بری هەرکوندە بەش رەت نامازدور
بەش وەقت ئوقوش بزدە کوپ ئازدور

بری مالدن بەرمە گلك زاکات
بەرمگەن بایلار تاپالماس نجات

ئوله رگه ته گرسم ره همه ت ياغدوردى
بسمنى بر ئازيراق ئاغدوردى
هه قنگ وه دسى باردور قور ئاندا
ئاشارنمتم تورسا ئسماندا
كامل موئمنله رقلسا ئتائه ت
ئشه نمگه نله رقلدى جنايه ت
سانسزدنخانلار نامازنى ساتتى
بامداتنى ئوقوپ تورتنى يوقاتتى
مه سچتتن چقپ غه يوه ت باشلدى
شوگاكوپ ياشلار نامازتاشلدى
هاسيل سوزدنخان شوكرى قلمدى
ئالتون پورسه تنگ قه درن بلمدى
ئوتمه كته ئومرى ئويده بازاردا
ئائه ت قلدوق ده پ يوردى مازاردا
بورونقدن كوپ ئوزگه ردى هالى
هه قنى ئزده شكه كوپتور ئامالى
له يكن ئولاردا مه غرورلوق به ك كوپ
ئويون باريه رگه ماگدى توپلوشوپ
ئوغول قزنى " دن "غاباشلماى
قويدى مه يلگه ئه يله پ ئاشلماى

ئۇمىت نى ئۇزمە

موسۇلمان دوستۇم ئاڭلىغىن قەلەمنى
يازغىنىم بىشكىغا كەلگەن ئەنىلەمنى
قالسۇن ئەۋلاتقا بىرىزدىن ئەسلىمە
بىلىنسۇن دىيىنغە بولغاچ چەكلىمە
ئەجدات يازغاچقا كۆپلەپ ئەسەرنى
تارىخ ھالىدىن تاپتۇق خەۋەرنى
ئۆتمۈشكە قاراپ ئالالايلى ساۋاق
ۋاقىت ئۆتمىسۇن بىكارلاپ تاۋاق
ئۆگەن تىرىشىپ يېزىق رەقەمنى
تاشلا بىلىمسىز دىگەن لەقەمنى
بۈيۈك بايلىقتۇر ئىلىم مەرىپەت
ئۈنىگسىز ئەمەل گۇتەن ھەرىكەت
ۋەتىنىڭ ئۈچۈن دايىم ئىجات قىل
يوقىغان ئىللەتكە ئاگىلىق دىققەت قىل
بىكار ئۆتمىسۇن بىر مىنۇت پۇرسەت
قىلما ھەر ھالدا بوشلۇق قارو خىسەت

بىرسى تۇتماقلىق يىلدا رەمىزان
بۇمۇ ئىسلامدا بىرچوڭ ئىمتىھان
كۆچى يەتكەنلەرقىلارھەج تاۋاب
مەخسەتكەلايىق ئالارلەرساۋاب
بۇنى چۈشەنمەي مەن مۆئمىن دىيىش
بولۇرگەندىنى پوشكال دەپ يىيىش
بولدى بۇبىزدە ئىسلامنى تونۇش
بولدى تائەتسىزھەققە قۇل سونۇش
چۈشتى نوز ئارا ۋابا ئىپتىراق
قۇرئان ئاستىدا بولماي ئىتتىپاق
شوڭلاشقا بىزنى باستى پالاكەت
بەلكى كۇتمەكتە مۇدھىش ھالاكەت
بولارغە سەۋەپ شەيتان موللىلار
ھەققە بويسۇنماس جاھىل كاللىلار
ئەگەر ئىزدسەك ئاڭلىق ھىدايەت
بىرورتەگرىمىزپەزلى ئىنايەت

كەلگەي مورادىڭ باغلىغاندا بەل
جانان ھەل بولماس تولمەي بەدەل
بولوپ قالغوسى قايتا گوللونوش
بولسا پوختىراق نامىلار ھوللونوش
تامىلار ھولىدىن ئىلىم ئىزدىمەك
نوموس كورولسەن بىلىم سىزدىمەك
ئوگەنگوچىلەر ئالغا باسىدو
نادانىنى شەيتان دارغا ئاسىدو
مەخسەت ھاسىلدور ئوگەنمەك بىلەن
نادانلىقنى تىز توگەتمەك بىلەن
سالساق نەزەرنى ئەتراپ جاھانغا
بىلگەنلەر يەتتى كوتكەن نىشانغا
قىلساق ھەممىمىز ئىلىمنى قورال
كوتەر بىزلەرنى پارلاق ئىستىقبال
دوستلوروم ماڭايلى ئادالەت كوزلەپ
قوغدايلى ھەقنى ئەمەلدە سوزلەپ
بولايلى ھەممەمىز بەشكە سادا قەت
يوقالسون مىكرى تەپرىق ئادا وەت
تەگرىگە قىلايلى ھەقىقى قوللوق
ئەسلە يىلى قودرەت كوزدە ئودوللوق

ئابا ئە جدادىڭ يەتكەن شەرەپكە
تونۇتقان سىننى ئەجەم ىەرەپكە
چىققان پوشتىگدىن شاھى ئادىللەر
دونيا غا مەشھۇرھكىم ئاقىللەر
ئىلىم ھونەردە تاپقان سەن رىۋاج
شۇرە قىلىرىڭ قالغان نائىلاج
ئۆز ئىشلىرىڭغە بولۇپ خوجايىن
باسقان ئىكەنسەن ئالغا كۈن سايىن
كىيىنكى كۈنلەردە ئۆزگىرىپ ھالىڭ
ھەقتىن چەتنە پتۇھەركەت ماقالىڭ
دىمەك شەيتانغا بولۇپسەن ئەسىر
يوقتورۇپ ئاپسەن يامانلىق تەسىر
شۇڭا ئۈستىگدىن بىسىپ پالاكەت
كۆتۈپ.تۇرۇپتۇ بەلكى ھال كەت
ئىنسانلەرئارا بەكمۇ خارلاندىڭ
زۇلۇم دەستىدىن دايىم زارلاندىڭ
سەن تىلگىىن ئۈمۈدنى ئۆزمە
ئىبلىس لەر بىلەن ئىتتىپاق تۈزمە
غەپلەت ئۇيقۇدىن ئاچقىن كۆزۈڭنى
تىرىش پاكلاشقا داغدىن يۈزۈڭنى

قوللانساق دايىم ئۇنىڭ سوننىتى
بولىمىز ئۇندا سادىق ئۇممىتى

ھەرئىشتا قىلساق رىزاھەق نىشان
بولارمىز قىلغۇچى ھەقىقى ئىھسان
كۆپ يىللار يىدۇك بەرسەڭەندىنى
چوقۇندۇق تولۇغلاپ ئاجىزبەندىنى
كەلتۈرگەچ سوپەتدە تەگرىگە شىرىك
سىلىندوق چوڭ كىچىك تاۋۇتقا تىرىك
باسمايلى قايتا بۇنداق قەدەمنى
قىلايلى بوھەقتەتەۋبە نەدەمنى
قىلساق بىز تەۋبە بولغۇسى قوبۇل
ئالساجاي دىللەردىن تەۋھىد دەك تۇسول
قىلساق قۇرئانغا راس سەمىمىيەت
بەرسەك بوھەقتە دايىم ئەھمىيەت
ھەرئىشتاقىلساق قۇرئاننى مىزان
نۇرنىشار شۇندا دىللەردە ئىمان
بولغاسا تمساق بولىوك ئايەتنى
ھالال رىزقىغە قىلساق تاقەتنى
بولساق سەمى بولىوك رەسولغا
پالتاسالمىساق يىلتىز تۇسولغا
سالساق چوڭ قەدەم سوننەتنى بويلاپ
ھەق رەسول قالدۇرغان تەلىمنى تويلاپ

سەزمىدى

يوزبىر يىپ كەلگەن ئىغىر بوھراننى مىللەت سەزمىدى
يوقتوروپ ئالغاچ ئولارنە يىسانە ئىللەت سەزمىدى

ھەممىدە تورموش غىمى ئەل يورت دىمەيدو كوپ كىشى
غايىسى راھەت كوروش پاتقاچقا غەپلەت سەزمىدى

بىر بىرىن قىلسام بايان ھەرساھەدە باردۇر ئەيىپ
ھەر تەرەپ ئوزنە يىسگە قىلغاچقا خىزمەت سەزمىدى

ئولىما ئەل رولچىسى بولغان توروپ نام ئىستىدى
سا قىلما ي مەيدانىي ئىستىلدى شوھرەت سەزمىدى

سودىگەر ئەھلى بازار ئىزدەپ ھىمىشە پايدىنى
چوڭ نىشان قىلغاچقا پول يوزلەنسە ئاپەت سەزمىدى

كادىرى چەككەچ پىراق توپلاپ دەرىجە ھەمدە ئاش
كەلسىمو مىللى بىسىم ياندوردى ئىززەت سەزمىدى

ياشلىرى لايىق تىپىش رەسمى لىشىش نى ئويلىغاچ
سالمىدى ئەل ھالىغا كوز بىرلە دىققەت سەزمىدى

قىسقىسى ئويغور خەلىق غەپلەت كىسەلدە ئاغرىغاچ
چوڭ كىچىك ئوزنە يىسى چون جەڭ قىلدى زەخمەت سەزمىدى

ئەتىكى ئاق دومبىنى قولغا ئىلىش نىڭ ئورنىغا
ئوپكىگە بولدى خوشال ھەم بىلدى شەپقەت سەزمىدى

ئورغوسون قانىڭ

كىلىپدۇر ئەي ۋەتەن بىلسەڭ ئىلىم ئىزدەۋرانىڭ
تەلەپ قىلغاچ سىنىڭدىن ئىز چىقىشقا بەيگە مەيدانىڭ
ئىگىلدى كوپ ۋەقتە رىڭ جاھالەت تاغلىرى باسقاچ
كوتەر باشىڭنى كوز ئاچقىن يېتىلدى تەندە دەرمانىڭ
چوشوپتو ھەممە بەسبەستە ئىلىم دەرياسىغا كىرەپ
بوغەڭ ۋاسلەرگو ھەرسوزسە قالورگوڭلوگدە ئەرمانىڭ
ئىلىمسىزلىك ئويا چولدور قىلالماس تەشنەنى سىراپ
بو چولگە توكمەيىن قان تەرىيىتىلمەس باغو بوستانىڭ
ھەقىقەت سىرلىرى روشەن ئىچىلغاي ئىجتەھات بىرلە
قەدەم سالسون ئوگەنمەككە ھايالسىز قىزو ئوغلانىڭ
پارابى ھەم يوسوپ مەھموت كىتىپدور قالدوروپ توھپە
تولاردىن باشقا كوپ چىقتى بو يولدا مەردو قوربانىڭ
تىرىشكىن ئىختىرا قىلغىن ئىجات تولپارىنى ھەيدە
سەپەرنىڭ ئالدىدا يورگىن يورەكتە بولسا ۋىژدانىڭ
نادانلىق قالپىقىن تاشلا ئىلىم نىڭ كانىدىن دورقاز
يوزوڭدىن داغىن سورمەككە تومورىدە ئورغوسون قانىڭ

پارچىلار

ئەی كوكۆل كە تكوزمىگىن بوشقا وەقتنی بىرمونوت
ئونتوما هەق ئەمرىنی نەپىسی هاوانی تىزئونوت
تا هایات بولسالڭ كورەش قىلغىن هەمشە هەق ئوچون
سال نەزەر ئەترا پقا سەن ئالغىن ئىلمنی كوزیوروت

بىل ئومورقەدرىنی سەن تنك پارلوتدىن تىز بورول
تا پسەن شوچاغدىلا نجات یولىنی سەن ئودول
نەیسی نىڭ پەرمانىغا سونسالك بولیونی سەن داوام
بولمىغای مەهشەر كونی ئەسلا سىنڭ ئوزرەڭ قوبول

كىم دەكىم موئمىن ئىكەن لازیم هسا پنی ئویلشی
ئالدیدا تورغان چوقوم ئالی نىشانىنی كوزلشی
توزوتوش ئورنی بویەرتەڭلا پوشایمان پایدیسز
ئاقىمغای گەپتانلىنڭ مەهشەردە هەرخىل جویلشی

ئاغزیدا قىلغان ئىكەن دەوا مسولمان مەنمودەپ
دیىمز هوكمی نمە بىلمەككە قىلسون چولڭ سەوەپ
ئىمتهان قىلما قچىدور بىزلەرنی تەڭریم هەر زامان
قولچىلق قىلمای توروپ جەپپاردیمە گىلىڭ بەڭ ئەجەپ

خازان گول

ئەی بولوك مىللەت كە تكوز دولۇڭ د نقىقە ت
كورسە تمە ى هممە بولدوڭ گالغا قول

قىلمىدىڭ غە يرەت سە ندە يوق جورئە ت
كوزلىدىڭ شوهرەت بولوپ ئاشق پول

تونوماى وە هدەت توتماين سونئە ت
چاپلىشپ بىد ئەت قورمىدىڭ بىرهول

پاتىتىڭ سەن غە پلەت بولمىدىڭ ئوممەت
بىلمىدىڭ پورسەت بولدى جازان گول

116

مىللەت يولىدا كىسلىسە بىرباش
دوشمەنلەرگە سا قلايمىز دىلدا ئنتقام
هەى هەى قوزغىلايلى ئەى موسولمانلەر دىنى مىللەت يولىدا
قايناى وىژدانلەر دىنى مىللەت يولىدا قايناىدو
قانلەر!

تامام

يۇرت ئىچى سەھرا شەھەر رول تۇتسا قىڭغىر بىر كىشى
بولمىغى مۇمكىن ئەمەس ئەلنىڭ تەرەققى"دىن" ئىشى
ئامخەلىق بولغاچ ۋاگون قايمۇقتى يىللار تەمترەپ
بېرىدۇ تاڭلا جاۋاپ باشلامچىلار ئۆز قىلمىشى

بەندىلەر ھاجەت تىلەپ پەريات قىلسا ئەرزىمەس
مەيلى ئۆكىم بولمىسۇن قورقاشقا ئەسلا ئەرزىمەس
تۇغرا يول كۆرسەتكۈچى پەيغەمبىرىم يولى تۇرۇپ
باشقىلار ئاچقان چىغىر ئەسلا مېڭىشقا ئەرزىمەس

يىغلىماي قانداق قىلاي باشتىن بۇ سەۋدا كەتمىسە
چىقىراي دەردىم دىسەم كۈچ ئىقتىدارىم يەتمىسە
چەكمە ھەسرەتنى ئېلىم زالىم ئۆگەينىڭ دەستىدىن
يوق نىجات خورلۇق ئۆچۈن ئەل كۈچىنى كۆرسەتمىسە

مېھرىۋان ئۆستۈرگۈچى بولغاچقا سەن بۇزرۇك ئانا
يۈرىكىم سوقسا ساڭا تەگرىمگە ئېيتتىم كۆپ سانا
سەن ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئەلك ئىشانىم ئاڭلىغىن
سېنى دەپ كەلسە بولۇر زىندان ماڭا مېھمانخانا

بۇ ئىلىم مەيدانىدا تەلگە تۇتۇلدى كۆپ كىشى
بەزىلەر كۆپ ئەسلىنەر قىلغاچ ئۇلار ئەل يۇرت ئىشى
قاخشىتىپ ئۆز خەلقىنى سالغاچ زۇلۇمنى بەزىلەر
بەردى نام مىللەت ئاڭا شەيتان لەئىنىنىڭ يولدىشى

ئەر ئايال ئالىم تۇرۇك دېھقان ھۈنەرۋەن سودىگەر
سال قولاق ئايەت ھەدىس بولساك مۇسۇلمان سەن ئەگەر
ھۆججەتى ئىسلامنى كىم بىلمەيدىكەن مۆمىن ئەمەس
چوڭ نىشان بولسا غوۋا يوق تەڭرىدىن رەھمەت نەزەر

ئۆزۈلۈپ قالسا ئۇ قوش كۆڭلۈم پەرىشان بولغۇدەك
"دىن" ئۈچۈن بولسا زىيان قەلبىمگە ھەسرەت تولغۇدەك
گەر غەزەپ قىلسا بۈيۈك تەڭرىم ماكامە ھەشر كۈنى
چىقمىغاي ھېچ بىر كىشى ھالىڭ نىچۈك دەپ سورغۇدەك

مېھرىبان تەڭرىم ماڭا سالغاچ ۋەتەننىڭ ئىشقىنى
كۆرۈنۈپ قالما قايات تۇرۇك خەلقىنىڭ ئوخلاشقىنى
ئەل ئارا ركورت بۇزۇپ مىللەت بىشىغا مۇش ئىتىپ
يوقۇتۇپ ۋىژدان غورۇر ئەغيار بىلەن جوپلاشقىنى

جەمیەت ئەھوالنی سوزلەی سلڭ ئاڭلق قولاق
بولماڭز قارغوگا چا ھەق ئزدەمەس ئاقساق چولاق
ئویغونولڭ ئشتقا سلڭ بارلق ئەقلنی ھەق ئوچون
چولڭقە دەم سالغان کشی قازغای چوقوم برمول بولاق

ئویغورومنڭ خسلتی ھەق بلە باتل تەڭ توتونوش
ھەق رەسول دین تەڭلسە ئالمای یشانغا قول سونوش
چولڭ کیچلڭ ئزدەپ داوام یوتکەپ پوتنی چمگریدن
ساقلمای مەیدانىنی ھەم یوتکولوپ شاخقا قونوش

بول ئناق توقانلریم ئسلامی ھوجەت ئاستدا
گوھەری مەیاپ یاتور برلك وە قودرەت ئاستدا
برنیەت مەخسەت بلەن ماڭمای بولونگەن ھەممە قەوم
ئوتتدو نومری داوام قوللوق وە زولمەت ئاستدا

یوتکولوپ کەتسەم ئەگەر خزمەت تکەتەسریە تکودەك
قز ئوغول گول غونچلە رەھەریانغا تارقاپ کەتکودەك
برکشی تاپماق کرەك توتماققا رولنی بلی چڭ
خزمتم ھەم سوزی" دین "خەلقم قانائەت ئەتکودەك

ئەمدى مەن قانداق قىلاي خەلقىم شېرىككە قانمىسا
رەھبەرنى خادىملىرى ئەسلا ھارامدىن يانمىسا
پادشاھ بەرمەس ھوقوق ئەسلا بىراۋنى ئۇستۇرۇپ
مىللىتى ھەم دىنگە ھېچ ئىككىلەنمەي يانمىسا

قوغدىماي دۈشمەنى مەن جان ساقلىدىم خوش بىلەن
تەگكۈزۈپ مىللەتنى مەن ھۆرمەت ۋە ھەم ئاش گۆش بىلەن
توققۇنۇم قىلسا ئۇمىت ھەردەم قىلاردەپ ياخشىلىق
بىرىمەن قىلماي نومۇس جاۋاپ ھاقارەت موش بىلەن

خەلقىمىز تەۋھىد بىلەن باتىل شېرىك پەرق ئەتمىدى
بولۇلۇغ يولغا تولۇق يارە دەم ۋاپا كۆرسەتمىدى
ئايرىماي كۇپرى ئىيمان كاپىر موسۇلمان پەرقىنى
كوردى ياخشى ھەم يامان ئويلاشقانە قىلىيەتمىدى

كەلدى كۆپ يىللار ماڭا خارلىق بولتۇن ئىنسان ئارا
مۇستەبىت قىلدى بالا باستى بەدەننى چولك يارا
شوم ئۇرۇغ چوشكەچ ئويۇم بولدى ئاسارەت ئوردىسى
قوغلىماق بولدى قىسىپ ئويىدىن ئاداۋەت ماجىرا

چوڭ زىيان كەلگەي ھامان بولگونچولوكتىن ئاقىۋەت
تاشلىساق بىرلىكنى بىز ئالساق تەپەررۇق ئارىيەت
توزولوپ كەتسەك ئەگەر تەڭرىم گونانى كوچورەر
ھەم بىرەر رەھمەت قىلىپ ھورلوكنى دونيا ئاخىرەت

(تامام)

تەڭرىنىڭ ھەق ئەلچىسى كورسەلڭ گوناھتىن توس دسە
توسمايىن قانداق قىلاي كوندوزدە ملىم ئاش دسە
قول بولوپ ئوزنە پسكە رامزاننى توتماي خارسىتىپ
نە قىلاي بومىللىتىم ئىسلامنى دىلدىن ھەيدسە

ئوگونوش بەكمو زورور كوزنى تولوق يوروتقودەك
باغلىنىپ قالماق گوناھ پول مالغىملا بورونقىدەك
ئۈزدىمەي ھەق ئەمرىنى دىققەتتىنى بەرسەك نەپسى چون
قودرتى بار تەڭرىنىڭ ئوزھوكمىنى توتوتقىدەك

دىنسىز ئەركانىدىن بوپ تورسىمو روزە زاكات
بەرمدى كوپلەر بونى ئالماي قولاققا پەند نسات
ئۈزدىمەي ئىمان ناماز ئالتون ئومورنى سەرپ ئىتىپ
ھەج تاۋاپ قىلسام دىگەن سوزلەرخاتا دورھەم ئويات

ئەي ئانا چولڭ ئىستھان كەلدى بىشڭنا يوزلونوپ
قايغوروش پەيتلڭ سىنىڭ پورسەتنى بەرمەي روھلىنىپ
چىڭدى بوينوڭدىكى قوللوق ئاسارەت زە نجىرى
چولڭ پىلان پايدى قانات بايلىق ھوقوقوڭ كوزلونوپ

"ئەی موسولمانلەر شەرمەندىلەری"

ئەی موسولمانلەر شەرمەندىلەری
دین ئوچون قىلىلی خىزمەتلەری
بو یولدە دینمىز کاپىرلەرگە خار
ئەیلی بەرمەی قیلىلی ھممەتلەری
قىلىلی ھەق یولدا جانىمىز پىدا
قىلمىسون ئوك خودا نماندین جودا

ھەق تەئالانىڭ قوللىغىدا بول
رەسولىمىزنىڭ یوللىرىدا بول
قاچانغىچە بولىمىز کاپىرلەرگە قول
موسولمان بولساڭ جەڭگە تەیار بول
قىلىلی ھەق یولدا جانىمىز پىدا
قىلمىسون ئول خودا ئىماندىن جودا

فەقتولودەپ کەلدی پەرمان
جىھاد ئەیلەیلی تەندە بولسا جان
قالمىسون دىللەردە ھیچ بىر ئەرمان
کاپىرلەرنىڭ کوزلىرىدىن ئاقتورىلی قان

بورچوم

تورکستاندا بولبوللارنىڭ تىلى كسىلگەن
شو بولبوللار تىلى بولوپ سايرىماق بورچوم
تورکستاندا شوڭقارلارنىڭ كوزى ئويولغان
شو شوڭقارلار كوزى بولوپ قارىماق بورچوم

ئەتگى بىلەن ئاينى ياپماق بولماق تا دوشمەن
شو دوشمەنلەرنە يىرىگىنى پاش قىلىش بورچوم
ئەۋلادىمنىڭ يورىگىگە قولللوق تامغوسى
ئورغان ياۋنىڭ كوزىنى قانلىق ياش قىلىش بورچوم

ئاي يولتوزلوق توغ يولىدا ئولدى مىليونلار
شولارلىشۋيدە ئوز توغومنى سويمەكلىك بورچوم
چولدە باتورقە بىرسىز دور يورىگدە سوزى
شوشە هىدلار يوروك سوزىنى سويلەمەك بورچوم

زەينەپ ئالتون د

قلسلى هەق يولسدا اجانمزپيدا
قلمسون ئول خودا ئسماندن جودا

هەر بىر پەيغەمبەر دن بر هونەرياد
بزنىڭ پەيغەمبەرمزنىڭ هونەرى جهاد
جهاد ئەيلمەكتور زادولمە شاد
جهاد ئەيلە يلى خەيرول ئسباد
قلسلى هەق يولسدا اجانمزپيدا
قلمسون ئول خودا ئسماندن جودا

تامام

شيىرلەر توپلىمى